

ПУТІВНИК для гостей

Івано- Франківськ

місто-прогулянка

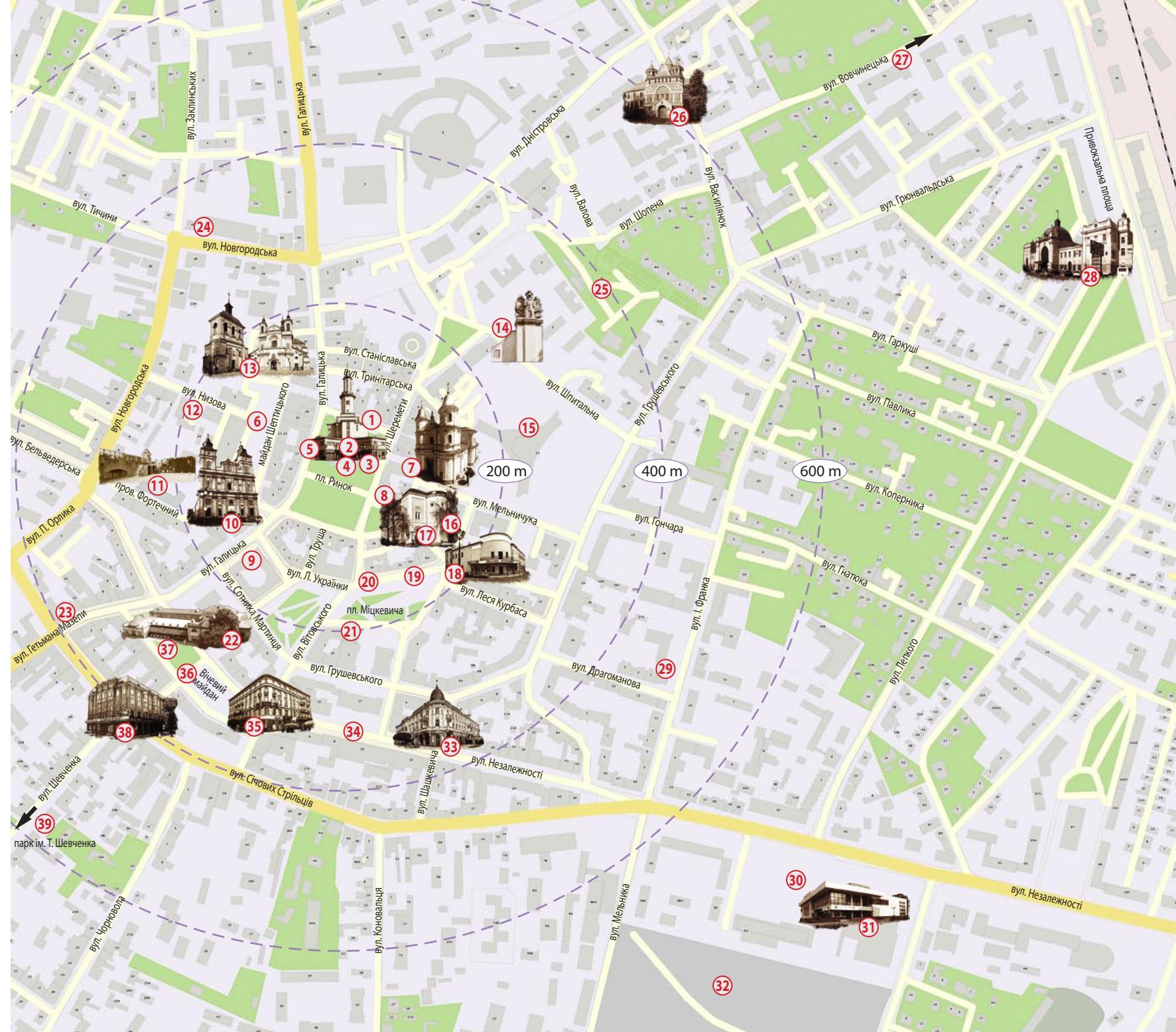
Прогулянка Івано-Франківськом

Топ-10

Що подивитися

Де можна...

Практичні поради

Прогулянка Івано-Франківськом

Топ-10

- Ратуша
- Катедра
- Вірменський костел
- Філармонія
- Фортчний бастіон
- Пам'ятник Адаму Міцкевичу
- Колегіата. Музей мистецтв Прикарпаття
- Палац Потоцьких
- Стометрівка
- Залізничний вокзал

Що подивитися

Де можна...

Практичні поради

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК місто-прогулянка

Путівник для гостей

**Святковий концерт
до дня міста**

Видання підготовлене в рамках проекту "Східноєвропейські перлини: створення та просування продуктів міського культурного туризму в транскордонному просторі", який реалізовується Туристичною асоціацією Івано-Франківщини. Партнерами проекту є виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради, Коломийська міська рада, Управління туризму Департаменту Розвитку Львівської міської ради (Україна), Любомльська регіональна туристична організація, Фундація Академія Обивательська (Польща). Проект має на меті збільшити щорічну кількість туристів, які відвідують шість обраних міст Західної України та Східної Польщі (Львів, Івано-Франківськ, Коломия, Любомль, Замосць та Пшеворськ), ключових центрів міського культурного туризму Західної України та Східної Польщі.

Проект реалізується в рамках Програми транскордонного співробітництва «Польща-Білорусь-Україна 2007-2013» і фінансований з фондів Європейського Союзу через Європейський Інструмент Сусідства та Партнерства. Основною метою Програми є підтримка процесів прикордонного розвитку (www.pl-by-ua.eu).

До Європейського Союзу входять 28 держав – 28 різних націй вирішили разом творити своє майбутнє. За 50 років розширення ЄС вони разом побудували територію миру, стабільноті, прогресу та солідарності. Європейський Союз є моделлю вирішення конфліктів і встановлення дружніх відносин шляхом тісного співробітництва з метою досягнення спільніх цілей, забезпечуючи при цьому національний суверенітет та територіальну цілісність. Але ЄС займається не лише своїми внутрішніми питаннями: він прагне поділитися своїми надбаннями і цінностями з країнами та людьми поза власними кордонами. Європейська Комісія є виконавчим органом Європейського Союзу.

Програма фінансована з фондів
Європейського Союзу

© Туристична Асоціація Івано-Франківщини
© Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради

У путівнику використані авторські тексти
Тараса Прохаська та Наталки Голомідової.

Видавці висловлюють особливу подяку
Івану Бондареву.

Фото Ю.Рильчук, М.Мацюк,
Д.Трофімов, В.Стефанів, С.Бобик,
О.Антошків, І.Гуцяляк.

Івано-Франківськ: місто-прогулянка.
Путівник для гостей (українська версія), 2014 -
96 сторінок. 1000 примірників.
Розповсюджується безкоштовно

ЗМІСТ

Як користуватись путівником	4
Прогулянка Івано-Франківськом	5-14
Знайомтесь з Івано-Франківськом	6
Івано-Франківськ: коротке досьє	7
Дух міста	8
Десять плюс один доторків до Франківська	9
Хронологія	10-11
Тиша і спокій	12-13
Франківські найвідоміші	14
Топ-10	15-25
Ратуша	16
Катедра	17
Вірменський костел	18
Фортечний бастіон	19
Філармонія	20
Пам'ятник Адаму Міцкевичу	21
Колегіата. Музей мистецтв Прикарпаття	22
Палац Потоцьких	23
Стометрівка	24
Залізничний вокзал	25
Що подивитися	26-60
Івано-Франківськ	28-44
Три прогулянки	45-49
Околиці	50-60
Де можна....	61-90
Поїсти та випити в місті	62-72
Переночувати в місті	73-75
Поїсти та переночувати за межами міста	76-77
Придбати	78-81
Забавити діток	82
Відпочити	83-90
Практичні поради та корисна інформація	91-95

Як користуватись путівником

	номер об'єкта на мапі
	адреса чи розташування
	номер телефону
	години роботи
	ресторани чи кафе у приміщенні або поблизу
	туристична інформація
	плата за вхід
	інші цікаві місця поблизу
	інша практична інформація
	вказує на сторінку, де ви знайдете більш повний опис

Путівник складається з 5 розділів, кожен з яких описує важливі аспекти вашого візиту до Івано-Франківська

Прогулянка Івано-Франківськом

Загальна інформація про місто від авторів путівника

Знайомтесь з Івано-Франківськом

Івано-Франківськ: коротке досьє

Дух міста

Десять плюс один доторків до Франківська

Хронологія

Тиша і спокій

Франківські найвідоміші

Топ-10

Радимо відвідати: місця для огляду та пам'ятки архітектури

Що подивитися

Івано-Франківськ та околиці з короткою довідкою про найцікавіші атракції

Чи знаєте ви, що?..

Найцікавіші музеї

Екскурсійні маршрути

Поїсти та випити (галицька кухня)

Де можна...

Практичні поради, де найкраще поїсти, де випити каву або чогось міцнішого, де купити одяг та сувеніри, залишити дітей, розважитись, відпочити

Практичні поради

Розділ містить візуальну інформацію, корисну подорожуючим

Мапи

Мапа відповідає основним архітектурним пам'яткам, про які розповідається у путівнику

Рейтинг

не пропустіть

настійно рекомендуємо

радимо подивитися

ПРОГУЛЯНКА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМ

Знайомтесь з Івано-Франківськом 6

Івано-Франківськ: коротке досьє 7

Дух міста 8

Десять плюс один доторків до Франківська 9

Хронологія 10-11

Тиша і спокій 12-13

Франківські найвідоміші 14

ЗНАЙОМСТВО З ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМ

Дозволимо собі називати улюблене місто по-домашньому – Франківськом або іноді ще інтимніше – Фраником, як це робить багато його мешканців. І ми також. Той, хто прожив тут протягом тривалого часу, прагне назавжди тут залишитися, бо такого затишного, комфортного, різноманітного міста, що надихає на кожному кроці, годі знайти.

Франківськ – це, передовсім, місто-прогулянка. Найбільшою цінністю тут є історична атмосфера центрально-європейського провінційного міста, а не суцільні квартали давньої забудови чи визначні пам'ятки архітектури. Усі давні мандрівники у подорожніх нотатках згадували про велику кількість садів та квітників у цьому місті. Впродовж останніх двох століть міська влада особливо дбала про озеленення вулиць та закладання парків і скверів, якими милюємося й досі. До півгодини легкої ходи від ратуші – і ви вже у розкішному парку Шевченка, а щоб відпочити на лавочці у сквері, взагалі нікуди ходити не треба – вони тут повсюдно.

У Франківську можна почувати себе майже як на острові, адже місто огибають дві ріки. А Карпатські гори та величезний Чорний ліс так близько, що за доброї погоди верхівки гір видно ледь не з кожного балкону. Незважаючи на те, що місто є дуже динамічним, міське життя, на перший погляд, виглядає так, що усі тут тільки те й роблять, що відпочивають, прогулюються та цілими днями сидять у кав'ярнях та десятках вуличних кафе. За 100 років у цьому місті-курорті так нічого й не змінилося!

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК: КОРОТКЕ ДОСЬЄ

Географія

- Івано-Франківськ – місто обласного значення, адміністративний, економічний і культурний центр Івано-Франківської області, площа міста 83,73 кв.км
- Розташований на Заході України на відстані 150-300 км від кордонів Польщі, Румунії, Угорщини, Словаччини
- Через близькість до гір, місто називають східними «воротами» Карпат. За дві з половиною години ізди з Івано-Франківська у Надвірнянському напрямку – найвища гора України – Говерла (понад 2061м)
- На північному сході місто підпередують мальовничі пагорби – Вовчинецькі гори, середня висота яких 300-350 метрів над рівнем моря
- Івано-Франківськ розташований у межиріччі двох рік – Бистриці Солотвинської та Бистриці Надвірнянської
- Середня температура в липні (17-19 °C), у січні (-4-6 °C)

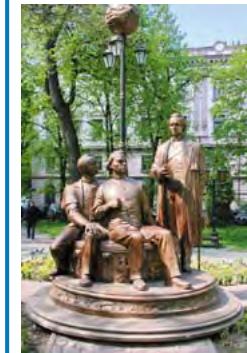
Населення

- Населення міста становить приблизно 245 тис. чоловік
- Серед 24 обласних центрів України місто займає двадцять першу позицію (менше населення лише у західноукраїнських Тернополі, Луцьку та Ужгороді)
- У 1732 році в місті проживало усього 3300 людей, з яких 1518 поляків та українців, 333 вірмен, 1420 єреїв
- До Другої світової війни пририст населення відбувався за рахунок єреїв, які займались торгівлею, промислом і ремеслами. У 1939 році у місті проживало близько 27000 єреїв (46% населення міста), а вже у 1944 році їх залишилося усього 228. Понад 10 000 єреїв фашисти розстріляли у міському гетто
- На сьогодні Івано-Франківськ – одне з найбільш «українських» міст України. У 2001 році 92,2% населення міста – українці, і лише 0,3% – поляки, 0,1 – єреї, 6,0 – росіяни, 0,2 – білоруси

Топоніміка

- З 1662 до 1918 року місто мало назву Станиславів (польською – Stanisławów, німецькою – Stanislau)
- З 1939 року радянська влада дала місту назву Станіслав
- У 1962 році з нагоди 300-річчя з часу заснування місто переіменували в Івано-Франківськ на честь видатного письменника Івана Франка, який часто бував тут
- Окремі частини Івано-Франківська зберегли історичні назви, зокрема назви колишніх сіл – Гірка, Рінь, Майлі, Пасічна, Княгинин, Опришівці, Бельведер. Інші частини міста отримали усталені найменування в радянський період від назв промислових підприємств або колишніх назв вулиць – Каскад, Позитрон, Брати

Міжнародний аеропорт «Івано-Франківськ» обслуговує повітряні судна всіх типів та має пропускну здатність 400 пас./год.

У XVII-XVIII ст. кожен житель мав тримати запас пороху і куль, систематично тренуватись у стрільбі, щоб у разі небезпеки виступити на захист рідного міста.

Івано-Франківськ – найблагополучніше місто в Україні в 2013 році (за даними Державної служби статистики України)

ДУХ МІСТА

У 1868 році на 18000 мешканців міста було 8 кав'ярень. Місцева преса писала, що достатньо було б 4. Сьогодні для мешканців і гостей 245-тисячного міста працюють понад 100 кав'ярень, барів, ресторанів та кафе. І це ще не межа

У маленькому Франківську головне – не поспішати. Місто можна обігти за дві години, але щоб зрозуміти його, краще не бігти. Місцеві мешканці повільно ходять, багато сидять – на лавочках у сквериках або за келихом пива у вуличних кафе, довго стоять біля виходів з рестораній, договорюючи початі за обідом теми і, не маючи ні сил, ні бажання розプロщацися остаточно.

Місто невелике, але тут можна затриматися надовго, милуючись сентиментальними фрагментами європейської архітектури, оглядаючи багату колекцію сакрального живопису художнього музею чи занурюючись у атмосферу мистецьких галерей та чисельних сувенірних крамничок, де продаються унікальні вироби народних майстрів.

У цьому місті, створеному для відпочинку, відкривається все більше оригінальних кав'ярень, стильних барів, ресторанів та закладів традиційної української, а також регіональної – галицької кухні. Адже, будучи частиною великої України, Франківськ є цілком унікальною територією. Це, насамперед, місто Галичини, яка впродовж багатьох століть належала до іншої цивілізації, ніж решта України.

Сліди давньої Речі Посполитої та Австрійської імперії знайдете не лише в архітектурі та плануванні міста, але й побутових звичках, мові та ментальності франківчан. Впродовж кількох століть тут жили разом українці, поляки, євреї, вірмени, німці, чехи та росіяни. Уся ця галицька політкультурність, однотасне співіснування різних націй, віросповідань, мов та історій, які жили поруч не заперечуючи один одного, дивовижним чином поєднується з тим фактом, що сучасний Франківськ – одне з «найукраїнськіших» міст України. На відміну від більшості міст держави, російської мови тут майже не почуєте.

10 ПЛЮС ОДИН ДОТОРКІВ ДО ФРАНКІВСЬКА

Якщо ви у Франківську ненадовго, або прагнете посправжньому відчути місто, обов'язково спробуйте ось це:

- Підніміться ліфтом на оглядовий майданчик ТЦ «Легенда» (на розі пл. Ринок з вулицями Вірменською та Шеремети) і подивіться на Ратушу та Площу Ринок з висоти пташиного польоту.
- Випийте у будь-який кав'ярні ковток «Прикарпатського бальзаму», настояного на кільканадцяти ароматних Карпатських травах. Пляшечка бальзаму – найсмачніший сувенір з Івано-Франківська.
- Прочитайте столи у кав'ярні «Говорить Івано-Франківськ» (на розі пл. Ринок та вул. І. Труша) – це найлаконічніше зібрання міських легенд та легендарних особистостей міста, викарбуваних на стільницях. Тут також – найкраща в місті кава.
- Пройдіться найкоротшою вуличкою Івана Труша, вистеленою давньою бруківкою (між пл. Ринок та вул. Лесі Українки). Її довжина – усього 65 метрів. Вона також найвужча – 6 метрів у ширину.
- Відшукайте герб магнатів Потоцьких «Піляву» на бічній стіні старої Колегіати (пл. Шептицького, 8 з боку кав'ярні «Бізе»). Він захований так високо, що про його існування знає далеко не кожен мешканець міста.
- Спустіться у підземелля Бастіону (входи з вул. Галицької між будинками №7 та №9 та з вул. Новгородської між будинками №6 та №10) Це частина справжніх фортечних укріплень старого Станиславова.
- Скуштуйте штрудель з вишнями чи яблуками у вишуканій «Цукерні», облаштованій у віденському стилі (вул. Незалежності, 12). Такі заклади були дуже популярними у Станіславі століття тому.
- Роздивіться бруківку 17-го століття перед брамою Палацу Потоцьких (перехрестя вул. Шпитальної та вул. Старозамкової). Це річкові камені з Бистриць, якими укладали вулиці Станиславова, що знаходився всередині фортеці.
- Навідайтесь до Танцюючої фабрики на вул. Вірменській, неподалік фонтану-пам'ятнику у формі яйця. Команда ресторрану запропонує не лише найсмачнішу в Україні піцу, але й станцює для Вас!
- Скуштуйте найкраще франківське пиво «Панське» у «Пабі Потоцьких» (вул. Дністровська, 22а) біля підніжжя земляних валів давньої фортеці.
- Прогуляйтеся липовою алеєю вулиці Шевченка до найдавнішого у місті парку, який є улюбленим місцем відпочинку франківчан вже понад двісті років.

Пиво «Панське»
у «Пабі Потоцьких»

Штрудель з вишнями

Кав'ярня
«Говорить Івано-Франківськ»

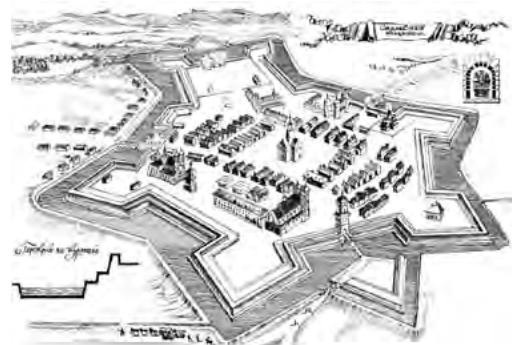
ХРОНОЛОГІЯ

Йосиф Потоцький

Андрій Потоцький

Станіславівська фортеця

1662 – Андрій Потоцький заснував місто, назване на честь сина Станіслава. 7 травня місто отримує право на самоврядування – Магдебурзьке право.

1676 – Станіславів стає осередком вірменської торгівлі на шляху з Європи до Азії.

1683 – У битві під Віднем, яка поклала край турецькій експансії до Європи (Віденська відсіч), геройно загинув Станіслав Потоцький. Похований у крипті колегіаті, але серце великого магната зберігається у Відні.

1707-1770 – Станіславів кільканадцять разів був захоплений російськими військами та їх польськими опонентами.

1772 – Перший поділ Речі Посполитої. Станіславів разом з Галичиною переходить під владу Австрійської корони. Згодом місто стало центром адміністративного округу Австрійської (з 1867 Австро-Угорської) імперії.

1848 – Під час революції, відомої в історії як Весна народів, у місті починає діяти перша українська політична організація «Руська рада», яка стала офіційним представником галицьких українців.

1866 – розпочався рух пасажирських поїздів на залізниці Львів-Чернівці, перший поїзд урочисто прибув у Станіславів.

1868 – «Мармулядова пожежа» знищила майже половину Станіславова, включно з ратушою, судом та поштою.

ХРОНОЛОГІЯ

1914-1917 – Під час Першої світової війни місто було тричі окуповане російськими військами, зазнавши значних руйнувань.

1919 – Станіславів – столиця Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР).

1920-1939 – Станіславів стає важливим адміністративним центром у складі відновленої польської держави.

1939 – Початок Другої Світової війни. Радянський Союз захоплює місто, майже одночасно розпочинаються масові репресії проти населення. Створення Станіславської області у складі Радянської України.

1940 – Створення первого на Прикарпатті вищого навчального закладу – учительського інституту (нині Прикарпатський національний університет).

1941 – Початок німецько-радянської війни та німецької окупації. Перед відступом радянська влада масово страчує в'язнів у в'язницях.

1942 – Фашисти починають масову ліквідацію єврейського населення Станіслава, знищивши понад 10000 мешканців міста.

1944 – Місто повторно займають радянські війська, «Другі Совети», що пропримались до 1991 року.

1959 – Здійснено перший пасажирський політ екіпажу літака ІЛ-12 за маршрутом Станіслав - Москва.

1962 – 3 нагоди 300-річчя Станіслава та область переіменовують на честь видатного класика української літератури Івана Франка, який неодноразово бував у місті.

1991 – Івано-Франківськ – обласний центр незалежної України. У боротьбі за здобуття незалежності містяни були в авангарді.

1999 – Івано-Франківськ одним з перших в Україні приймає власний статут. Розпочалась генеральна реконструкція центру міста.

2012 – Місто урочисто святкує 350-ліття від дня заснування.

Герб Станиславова

Станиславів.
Площа ринокСтаниславів.
Панорамний вигляд

ТИША І СПОКІЙ

Івано-Франківську невідомий шум мегаполісів чи смог промислових міст. Це одне з найспокійніших і найчистіших міст України, яке називають східними воротами Карпатських гір.

«Будиночки на передмістях мають ту перевагу, що в більшості своїй з фасаду прикрашенні гарними ґанками на колонах і оточені міліми садочками, так що все місто, особливо влітку, здається, ніби розляглося в саду», Садок Баронч, історик-вірменин, 1858

Центральні площи

Центр міста являє собою намисто площ та скверів. Вічевий майдан – улюблене місце прогулянок з малими дітьми, годування голубів. Увечері тут, біля головного фонтану, збираються підлітки та молодь. На сусідній площі Міцкевича споруджено пам'ятник цьому польському поетові – один з найкращих у Східній Європі. Тутешні лавочки полюбляють як молоді мами з чадами, так і закохані пари. Натомість майдан Шептицького – сакральний центр міста з Катедрою, Костелом Непорочного Зачаття Діви Марії та колегією езуїтів. А головним майданом й ареною міста є Ринок з рядами старовинних будинків та ратушою посередині.

Парк імені Тараса Шевченка

Хоча Франківськ загалом є містом створеним для прогулянок, та найголовніша з них починається з вулиці Шевченка (колишньої Липової) й попід кронами давніх лип неспішно провадить до розкішного міського парку. Колись на його місці шумів дубовий ліс і звучали мисливські сурми. В усі часи ця місцина була найлюбленішим місцем відпочинку і романтичних побачень франківчан. Жартують, що в парку імені Шевченка народилась не одна сім'я. Найпопулярнішим атракціоном є

ТИША І СПОКІЙ

колесо огляду, з висоти якого видно частину міста та зелені пагорби Карпатських гір.

Парк Шевченка з його гойдалками, каруселями та екстремальними атракціонами – це територія дитячого щастя. Втім, дзвінка дитяча радість не порушує загальної атмосфери спокою. Тінисті алеї та кілька озер з місточками, де плавають лебеді та дики качки, різні ресторанчики та літня сцена дарують різноманітні можливості для відпочинку.

Чи знаєте ви, що?

У парку імені Т.Шевченка чимало екзотичних дерев. Коли закладали парк у 1896 році, крім звичних для Галичини дуба, бука, граба, ялини, модрини та липи, висадили «екзоти» з розсадників Польщі, Франції та Америки. Окрасою парку є айлан, гінкго дволопатеве, катальпа, клен сріблястий, сосна Веймуто-ва, платан східний та тюльпанове дерево.

Дві ріки

Найулюблінішою літньою розвагою франківчан є купання в обох Бистрицах – Надвірнянській та Солотвинській. У спекотні дні місто практично вимирає, бо його мешканці тікають у вербовий затінок поблизче до води. У межах міста найкращі місця для купання гарантовані під Пасічнянським та Тисменицьким мостами. До обидвох рік від центру міста можна дійти пішки за 10 хвилин.

Міське озеро

Мальовничий маршрут пішої чи велосипедної прогулянки довкола озера, розташованого біля парку ім. Т. Шевченка, складає 3 кілометри. Весь цей час вас супроводжуватимуть величні верби, що гілками торкаються води, закохані пари у човниках, качки з малими каченятами та рибалки, які примудряються виловлювати у цій штучній водоймі порядну вечерю, що влітку, що взимку. Засніжене озеро перетворюється на величезний майданчик для лижників, а біля човнової станції влаштовують міську ковзанку. Якщо вийти до озера з боку парку, побачите міст до острівця, що його в місті називають Островом кохання. Це одне з найромантичніших місць в Івано-Франківську, сковане посеред природи й подалі від міської сути.

Іван Франко

Митрополит
Андрей Шептицький"Солодке печиво"
Дарії Цвек

ФРАНКІВСЬКІ НАЙВІДОМІШІ

Родина Потоцьких – польські магнати, засновники і власники Станиславова до 19-го століття. Місто, у межиріччі Бистриць, збудував Андрій Потоцький. Могутне місто-фортецю він назвав на честь свого старшого сина **Станіслава**. **Йосип Потоцький** – молодший син Андрія успадкував місто у 1691 році. Під його керівництвом місто досягло найбільшого розвитку. У цей час збудовано муровану ратушу, колегіальний костел та єзуїтський костел. Траурні урочистості з приводу смерті цвого міського господаря розтягнулися на два тижні і стали подією, описаною істориками.

Митрополит **Андрей Шептицький**, чи не найавторитетніша постать Західної України першої половини ХХ століття, розпочав свою архієпископську діяльність у Станиславові. У 1899 році він був висвячений на Станіславівського єпископа. А вже у 1900 році Шептицький став Галицьким митрополитом та Архієпископом Львова. Будучи депутатом Галицького сейму та членом Палати панів Австро-угорського парламенту у Відні, Шептицький активно відстоював інтереси українців у Галичині. Він розбудував українську греко-католицьку церкву, заснував кілька вищих національних закладів, Національний музей у Львові, перший заповідник у Карпатах, запровадив особисті стипендії для галицьких художників.

Найвідоміший гість міста – письменник **Іван Франко**, який впродовж свого життя кілька разів відвідував Станиславів та гуцульський край. Іван Франко – найвидатніший український поет, прозаїк, драматург, публіцист, філософ, літературознавець, фольклорист, історик, політичний діяч, завдяки якому українське письменство в другій половині ХХ - на початку ХХ століття вийшло на європейський рівень. В 1916 він був висунутий на Нобелівську премію, яку не отримав через смерть. До Станиславова Франко приїжджає у громадських та політичних справах, окрім того тут мешкали двоє коханих жінок письменника – Юзефа Дзвонковська та Ольга Рошкевич. У 1962 році на честь Івана Франка Станіслав перейменували у Івано-Франківськ. Іменем Франка у місті також названо вулицю, площу, музично-драматичний театр, обласну бібліотеку та міську літературну премію.

У 1967 році в Україні відбулася кулінарно-книжкова революція. Книга рецептів, зібраних і опрацьованих скромною мешканкою Івано-Франківська, стала першим справжнім бестселлером Радянської України. З того часу **"Солодке печиво"** Дарії Цвек перевидавалося накладами у сотні тисяч примірників. Дарія Цвек мешкала у Франківську від народження до самої смерті, займаючись кулінарією та впроваджуючи традиції галицької європейської кухні у радянську, а згодом – сучасну українську кулінарію. Вона зуміла зберегти непереверсність кулінарних традицій Галичини, передавши їх через свої книги мільйонам господинь. Загальний тираж кулінарних бестселерів пані Дарії сягнув 5 мільйонів примірників.

Спокійне провінційне місто на початку 90-их років минулого століття стало епіцентром мистецького вибуху, що став відомим в Україні як **«Станіславський феномен»**. В один час в одному місті – Франківську – викремилася група письменників та художників, у творчості яких найбільш яскраво проявилися риси постмодернізму. Місто породило цілу плеяду авторів, без яких неможливо уявити сучасну українську літературу, знану в Європі. До феномену відносять творчість письменників Юрія Андруховича, Тараса Прохаська, Юрія Іздрика, Володимира Ішкілевича, Галини Петросаняк.

ТОП-10

РАДИМО ВІДВІДАТИ:
МІСЦЯ ДЛЯ ОГЛЯДУ
ТА ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ

Ратуша	16
Катедра	17
Вірменський костел	18
Фортечний Бастіон	19
Філармонія	20
Пам'ятник Адаму Міцкевичу	21
Колегіата. Музей мистецтв Прикарпаття	22
Палац Потоцьких	23
Стометрівка	24
Залізничний вокзал	25

РАТУША

Ратуша – головна споруда кожного європейського міста, якому надане самоврядування – Магдебурзьке право. Ратуша є тим пунктом тяжіння, навколо якого концентричними колами організовується весь організм міста – ринкова площа, головні вулиці, які відходять з кожного кута Ринку, собори, передмістя.

Івано-Франківська ратуша є феноменальною у двох вимірах. По-перше, сучасна споруда ратуші – єдина в Україні ратуша, збудована у стилі конструктивізму, модному на початку 30-х років ХХ століття. По-друге, сучасна ратуша – вже четверта за рахунком, збудована на тому самому місці. Всі попередні станиславівські ратуші теж стояли на цих фундаментах і мали одній ті ж підвали і підземелля.

Історія станиславівських ратуш – найкраща ілюстрація періодичних злетів і руйнацій, яких зазнавало місто.

Перша ратуша була збудована з дерева у 1666 році. В ній, відповідно до призначення, засідали міська рада і суд. Вежа була спостережним пунктом фортеці, а у підземелях зберігалася зброя і амуніція. У 1695 була збудована нова пишна багатоповерхова ратуша з годинником і високою вежею. Підвальні приміщення цієї ратуші стали виконувати функцію міської в'язниці. У 1825 році флюгер вежі завалила сильна буря, а у 1868 величезна пожежа знищила ратушу, і більшість будинків на ринковій площі. Наступну ратушу пошкодили гарматними обстрілами під час Першої світової війни.

В 1928 році місто розпочало будівництво нової, сучасної ратуші, яке завершилося у 1935 році. Однак, у ній жодного дня не працювала міська влада (єдину офіційну функцію ратуша виконала 7 травня 1999 року, коли міська рада зібралась тут для затвердження статуту міста – одного з перших в Україні). Натомість ратуша створює особливе враження від старого міста, роблячи його більшим. Сьогодні більшу частину ратуші займає обласний краєзнавчий музей. За переказами, під ратушою розпочинаються підземні ходи, які ведуть аж за межі міста, але їх ще ніхто не дослідив...

Третя ратуша

АРХИКАТЕДРАЛЬНИЙ СОБОР СВЯТОГО ВОСКРЕСІННЯ

Катедральний собор Воскресіння – улюблений храм івано-франківців, який мешканці звуть просто Катедра. Неважаючи на те, що кожній неділі тут відправляються аж чотири Служби Божі, під час кожної з них церква переповнена. Катедрою храм став у 1885 році, коли папським рішенням у Станиславові було створено греко-католицьке єпископство.

Первинно храм був збудований ще у 1729 році як костел езуїтів, яких запросив до міста Йосиф Потоцький з метою розвитку освіти. Через короткий час виявилося, що храм збудований із серйозними помилками. Тому його у 1753 році розібрали, а через десять років відбулося повторне освячення перебудованого костелу. Через те, що він стояв біля самого краю бастіону і вирізнявся на тлі міста, вежі костелу часто називали потрапляння під час артилерійських обстрілів.

У 1772 році австрійська влада, що утвердила в Галичині, заборонила діяльність езуїтів і храм довгий час використовувався за різним призначенням, тут навіть був військовий склад. Тільки 1849 року колишній езуїтський костел передали українській греко-католицькій громаді міста.

У 1899-1900 настоятелем собору був станиславівський єпископ-ординарій Андрей Шептицький, пізніше Митрополит Галицький та Архиєпископ Львівський. За сприяння Шептицького у храмі встановили величний п'ятиярусний іконостас роботи видатних галицьких художників.

Знаковою подією міської історії стало те, що 1990 року храм – після кількох десятиліть заборони – був повернений легалізованій УГКЦ. У 2011 році храм став головним собором Івано-Франківської митрополії УГКЦ, що поширяється на територію Івано-Франківської та Чернівецької областей. У Катедрі знаходиться мощі блаженних мучеників часів підпілля греко-католицької церкви.

- 1**
вул. Галицька, 4а
Краєзнавчий музей
www.ifkmf.iu.ua
- 0342 75 00 26
- вт-нр: 10.00-17.30,
пн - вихідний
- платний вхід
- 10**
Майдан Шептицького, 22
- 0342 55 29 31
- безкоштовний вхід
- Ресторан «Франко»**
стор. 68
-

ВІРМЕНСЬКИЙ КОСТЕЛ

Вірменська церква колись перебувала у реєстрі пам'яток архітектури всесоюзного значення. Цей бароковий храм був закладений у 1743 році власником міста великим коронним гетьманом Юзефом Потоцьким, збудований стансіславівськими вірменами у тодішньому вірменському кварталі і освячений 1763 року львівським вірменським архієпископом на честь Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. Незважаючи на кілька реставрацій і перебудов, які проводилися в цій церкві у різні часи, вона зберегла свої барочні риси у зовнішньому вигляді і внутрішній оздобі.

Від самого початку і до 1946 року у храмі перебував один з найвідоміших чудотворних образів Пречистої Діви Марії, який походить з 17 століття. Все місто перебувало під опікою цього образу. В 1937 році чудотворна ікона була коронована, а 1946 останній настоятель костелу вивіз образ до Гданська у Польщі, де він перебуває досі. Натомість на франківській церкві встановлена копія чудотворного образу.

За традицією церкву далі продовжують називати вірменською, хоч самі вірмени полонізувалися ще у 19 столітті і храм був звичайним католицьким костелом. Після другої світової війни його закрили, у приміщенні спочатку обладнали майстерні для художників (якийсь час тут працював і навіть мешкав видатний український художник та дисидент, лауреат Національної Шевченківської премії 1995 р. Опанас Заливаха), а потім музей історії релігії та атеїзму.

У 1990 р. костел був переданий Українській Автокефальний Православній Церкві і став Кафедральним собором Святої Покрови, тут організовано архієрейський церковний хор – один з найкращих в Галичині, який зазвичай співає по неділях та на свята. У прилеглих до церкви стародавніх будиночках розмістилася православна семінарія та духовна академія.

www.iapc.if.ua

- вул. Вірменська, 7
- 034223 04 47
- безкоштовний вхід
- Дім ідей «Бочка» ➤ стор. 72
- Ратуша ➤ стор. 16
- ☀

ФОРТЕЧНИЙ БАСТИОН

Визначною рисою Івано-Франківська є те, що це єдине місто у цих краях, яке спочатку з'явилося на папері і було збудоване за єдиним планом як ідеальне місто-фортеця. Оскільки це відбувалося вже у нові часи, то і фортеця відповідала тодішньому станові фортифікаційної науки, яка враховувала розвиток артилерії. Основою оборонних споруд були не високі замкові мури, а шість зовнішніх п'ятикутних бастіонів, які знаходилися на краях шестикутного міста-зірки. Автором проекту був відомий французький військовий інженер Франсуа Коррасіні, справу якого продовжив Кароль Бенуа. Фортеця з бастіонами вперше виліплювала своє призначення вже через 14 років після спорудження (1676), витримавши облогу турецького війська. Як писав французький мандрівник Франсуа д'Алейрак у 1687 р. "Серед усіх прикарпатських міст найбільшим і найкрасивішим є Станіславів... Його фортифікація вражає свою довершеністю".

XVIII століття було для Станіславова часом безперервних облог, обстрілів, штурмів, перемог і принижень, нищень і перебудов. А на початку XIX століття австрійська влада демонтувала укріплення у всіх містах Галичини, тож місцева фортеця була розібрана на цеглини для місцевих цивільних будівель. З усього дива фортифікаційного мистецтва вцілів тільки фрагмент міського муру навколо першого бастіону Святого Андрея.

У 2012 році бастіон було реконструйовано. Розкопані і звільнені від ґрунту внутрішні приміщення бастіону дають можливість уявити собі простір усієї фортеці. Тим часом у відновленому бастіоні розмістилися галереї, ресторани, мистецькі крамниці. Входи до бастіону з вул. Галицької (між будинками №7 та №9) та з вул. Новгородської (між будинками №6 та №10). Дуже цікавим є контур стансіславівської фортеці, викладений бруківкою на внутрішньому подвір'ї бастіону. В такий спосіб з'являється можливість охопити цілістю задуму міста-фортеці, побачивши його немов з висоти пташиного лету.

- 11 провулок Фортечний, 12
- Фортечна галерея «Бастіон» www.bastion-if.com.ua
- 034275 08 71
- безкоштовний вхід
- пн-срд: 10.00-21.00
- Пісочня «Форпенс» ➤ стор. 67
-

ФІЛАРМОНІЯ

Філармонія колись була міським театром. Про те, щоб у місті було гідне театральне приміщення, подбalo музичне товариство імені Станіслава Монюшка, тому й сьогодні можна почути, що філармонію називають театром Монюшка. Театр звели усього за рік у 1891-му на добровільні пожертви громади. У конкурсі проектів переміг маловідомий архітектор Мілковський, який розсекретив себе лише на церемонії відкриття театру. Ним виявився Юзеф Лапіцький, інженер місцевої залізниці. За доброту громада вручила інженерові золотий перстень. Театр став осередком польської культури. Тут виступали корифеї української сцени: Марія Заньковецька, Микола Садовський, оперні співаки світової слави Олександр Мишуга та Соломія Крушельницька (її ім'ям названо вуличку від філармонії до «блого будинку»).

У 1929 році будівлю реконструював міністр станиславівського архітектор Станіслав Треля. З 1939 впродовж наступних сорока років тут розміщувалася український музично-драматичний театр, нині тут – обласна філармонія. Останню реконструкцію споруди закінчено у 2011 році. До переваги оновленої філармонії доречно віднести облаштування малої сцени, а також збереження первісного вигляду «круглої» зали на другому поверсі.

ПАМ'ЯТНИК АДАМУ МІЦКЕВИЧУ

Ідеальнé місто потребує ідеальної площи. Такими були міркування станиславівців у XIX столітті, коли місто остаточно втратило фортифікації і стрімко почало виходити із своїх початкових меж. Там, де ще недавно були укріплення, у 1870 році сформували площу, яка поступово перетворилася на найвишуканіший сквер.

Точкою збору, яка надала і площі, і навколоїшнім будинкам, і квітникам майже класичної перспективи, став пам'ятник Адамові Міцкевичу, найзначнішому польському поетові. Польська громада міста, пам'ятаючи колишню велич Станиславова, дуже опозиційно ставилася до австрійської влади. Тому встановлення пам'ятника великому поетові і пророкові Польщі мало особливе значення. Зібрані пожертвувања дозволили оголосити конкурс, на якому переміг скульптор із Кракова Тадеуш Блотницький, а також придбати для будівництва скульптури вісім тонн італійського каррарського мармуру. Пан Блотницький при роботі використовував посмертну маску Міцкевича. Пам'ятник на елегантному п'єдесталі відкрили до сотої річниці з дня народження Міцкевича – 1898 року.

Під час українсько-польської війни 1918-1919 років мармурова фігура була суттєво пошкоджена. Тому у 1930 році поляки відновили його у бронзі.

З того часу пам'ятник Міцкевича перетворився на важливий символ міста, в якому поет ніколи й не був. В роки Другої світової війни патріоти міста переховували бронзового поета у таємному місці, щоб у жодної з ворогуючих сторін не виникло спокуси переплавити бронзу на снарядні гільзи. У радянські часи Міцкевич, якого дозволяло вшановувати радянська влада, став міським улюбленицем. Різко контрастуючи з соціалістичною естетикою, він надавав скверові людяні, європейського шарму. Довкола пам'ятника досі туляться вечірнє романтичне життя, лавочки традиційно окуповують закохані пари, а сам сквер франківським сленгом називався «плащ», що можна асоціювати як з польським «пляц» (площа), так і з незмінним плащем бронзового Міцкевича.

- 19 Площа Міцкевича
- Літнє кафе Верандा (пл. Міцкевича, 6) ➤ стор. 66
- кафе MANUFACTURA (пл. Міцкевича, 6) ➤ стор. 62
- Синагога ➤ стор. 40
- Торговий центр «Крокус» (пл. Міцкевича, 8)

7

КОЛЕГАТА. МУЗЕЙ МИСТЕЦТВ ПРИКАРПАТТЯ

Якщо більшість івано-франківських пам'яток набувають особливої вартості через те, що всі разом творять неповторну атмосферу історичного провінційного міста, то цього в жодному випадку не можна сказати про фарний костел або колегіату. Це – справжня перлина східноєвропейського бароко, велична і деликатна водночас. Костел Непорочного Зачаття Діви Марії і святих Андρія і Станіслава – найдавніша і найоригінальніша споруда Івано-Франківська.

Муріваний храм за проектом того самого авіньйонця Корассіні, який будував місто-фортецю, почали споруджувати у 1672 році і закінчили аж в 1703. Міський парафіяльний костел (такі храми якраз називалися фарами) був ще й родинною молельнею і усипальницею Потоцьких. Завдяки старанням власника міста, костел був піднесений до рівня колегіати, що було близьким до рангу епископату. При колегіаті діяла найкраща, приналежна тому, що єдина, вища школа, яка потім відійшла під опіку езуїтів і стала знаменитим колегіумом. У 1737 році костел став ще пишнішим. Всередині зробили бічні барокові вітvari і встановили барокові скульптури. На глядку про цю розбудову на бічній стіні костелу з'явилася перша в місті меморіальна дошка: герб власника міста, абревіатура J.P.W.K.W.H.K. (Йозеф Потоцький воєвода київський великий гетьман коронний) і рік – 1737.

Цікаво, що після 1946 року, коли була ліквідована греко-католицька церква, до парафіяльного костелу почали ходити українські греко-католики, які не могли собі дозволити відвідувати храми, передані Руській православній церкві. Однак після останнього масового виїзду місцевих поляків до Польщі костел перестав діяти. У 1964 році його переобладнали під музей геології. Під час реконструкції усі поховання у криптах костелу, були вивезені на смітник. Радянська влада провела реконструкцію костелу, повністю змінивши інтер'єр і позабиралиши зі святыні усе, що дратувало – скульптури святих, ікони, портрети Потоцьких, церковну атрибутику.

З 1980 року тут оселився художній музей (нині – музей мистецтв Прикарпаття). Від розкішного оздоблення костелу лишилися лише рештки. Дбайливо відреставровані, вони становлять поважну частину експозиції "Сакральне мистецтво Галичини XV-XX століття". Серед найцікавіших експонатів – статуй біблійних персонажів, різьблене розп'яття та дерев'яна скульптура лицаря із роду Потоцьких.

Справжніми перлинами музеїної експозиції є три барокові фігури ангелів різця "українського Мікланджело" Іогана Георга Пінзеля. Нещодавно саме ці роботи виставлялися у паризькому Луврі, де спричинили справжній фурор, адже мистецтвознавцям раніше не було відоме ім'я галицького майстра, який творив шедеври європейського рівня у далекій провінції.

У музеї є цілком несподівані ексклюзивні експонати, як от роботи школи іконопису відомого російського художника Карла Брюлова, який опікувався долею молодого маляра Тараса Шевченка. Раніше ці роботи зберігалися у Санкт-Петербурзі у фондах Ермітажу. Або картина Миколи Глущенка, який давав уроки малювання Адольфу Гітлеру.

Окрасою музею є колекція класиків галицької школи малярства: І.Труша, Я.Пістрака, О.Новаківського, О.Сорохтея, О.Кульчицької, К.Устияновича.

- 13**
- Площа Шептицького 8
Музей мистецтв
Прикарпаття
- 03422 4 40 38
- вт-нд: 10:00-17:00,
пт – вихідний
- платний вхід
- Кафе-кондитерська «Біле»
► стор. 65
- Фоточесна галерея «Бастіон»
► стор. 19
-

8

ПАЛАЦ ПОТОЦЬКИХ

Серед пам'яток Івано-Франківська є багато таких, що дійшли до нас у настільки зміненному стані, що доводиться довіряти історичним розповідям, щоб побачити у них щось видатне. Але палац Потоцьких є унікальним навіть серед них. Мало того, що він виглядає зовсім не так, як тоді, коли був палацом. До того ж і палац, і палацовий парк неможливо оглянути зблизька – вони перебувають у приватній власності і закриті для огляду.

Палац був збудований близько 1682 року на краю міста, біля самих валів і оточений двома бастионами. За описами палац був доволі скромним, хоча, звичайно, вирізнявся просторістю серед інших міських будівель. Сам палац – триповерховий прямоугільний цегляний будинок, два фланелі та менші забудови. Історики міста звертають увагу на найвизначнішіх гостей, які бували у stanislawівському палаці Потоцьких. Серед них – польський король Ян Собеський, трансильванський князь Ференц Ракоці, австрійський ціsar Йосиф II, а також дружина гетьмана України у вигнанні Лілія Орлика, яка знайшла у Потоцького притулок для себе і двох доньок на довгі роки.

Палацовий комплекс зазнав чисельних перебудов після того, як на початку XIX століття весь комплекс був відданий військовим як шпиталь. З того часу аж до початку нашого століття тут безперервно перебував військовий шпиталь, що пережив не одну зміну влади та військ. Таким чином, цей госпіталь став, як пам'яткою лікарняної архітектури, так і об'єктом історично-культурної спадщини національного значення.

Найвідомішою і найавтентичнішою деталлю палацового комплексу є парадна в'їзна брама у стилі бароко. З обох боків брамні арки увінчані чудесними скульптурними композиціями, складеними з лицарських обладунків, гармат і хоругв.

- 14**
- вл. Шпитальна, 5
Палац «Потоцький»
- стор. 71
- Білій дім
► стор. 28
- Вали
► стор. 28
- ?
- Універмаг «Прикарпаття»
(вл. Дністровська, 3)
-

СТОМЕТРІВКА

- 34
вул. Незалежності, 1-39
- Пав. «Лінта»
➤ стор. 72
- Комп'ютерська
«Цукерні»
➤ стор. 64
- Вічевий майдан
➤ стор. 29
- Фортович бастіон
➤ стор. 19
-

Якщо вдаватися до порівнянь, то франківська стометрівка – це перша палуба корабля, це коридор, в якому всі почуваються, немов у продовженні дому, це тераса, з якої видно все, це сцена, на якій Івано-Франківськ ставить свої вистави. Стометрівка – це те, що називається «корзо», місце прогулянок, місце фланеру і найпоказовішій зріз публічного життя, місце, в якому доводиться бувати кілька разів за день, і місце, з якого до всього близько або дуже близько. Якщо потрібно показати сутність міста за десять хвилин, то стометрівки – цілком достатньо.

У 1986 році чотириста двадцять метрів центральної вулиці перетворили на пішохідну зону, до речі, вперше в Україні. В Радянському Союзі на той час були тільки два подібні проекти – Старий Арбат у Москві і Алея Свободи у литовському Каунасі. Відсутність пройджої частини, викладені плиткою хідники, декоративні лампи, лавки, фонтанчики і квітники, святкова ілюмінація впродовж всього року. Цих чотириста метрів, що звуться стометрівкою, відтворили фрагмент довгої вулиці, який на початку двадцятого століття став зосередженням провінційної розкоші і помпезності. Починаючи від двох п'ятиповерхових «хмарочосів» нового Станиславова з боку Вічевого майдану, це корзо є ілюстрацією еклектичної архітектурної історії ХХ століття. Особливий шарм вулиці полягає у нанизуванні на неї, у найближчому сусістві будинків усіх стилів. Тут є історизм, сецесія, арт-деко, функціоналізм, традиційні одноповерхові палацю і двоповерхові казино, радянські прочитання Корбюзье і київське циганське бароко останніх десятиліть.

На цьому фрагменті вулиці, перелік назв якої є найкращим конспектом зміни держав і режимів (Велика Тисячницька за Австрією, Сапіжинська за Польщею, Шевченка за Україні, Сталіна за перших советів, Гітлера за німців, Радянська за других советів, Незалежності за незалежності), можна повноцінно жити двадцять чотири години на добу. Тут є все – ресторани, кав'ярні, банки, готелі, фонтани, паби і бари, різноманітні крамниці та книгарні. Тут можна зустріті всіх, хто мешкає або буває у Франківську.

ЗАЛІЗНИЧНИЙ ВОКЗАЛ

Колію через Станиславів протягнули у 1866 році – раніше, ніж у двох українських столицях – Харкові (1869) та Києві (1870). Станиславів став важливою залізничною станцією на новозбудованій лінії Львів–Чернівці. Дату започаткування колії, зафіковану на металевих стовпах на пероні станції, можна побачити й сьогодні.

Перша споруда вокзалу була збудована у мавританському стилі. Вона була маленькою, двоповерховою, але з великим рестораном.

За Австро-Угорщини Станиславів став стратегічним залізничним вузлом. Станиславівський дирекції залізниці, створений у 1894 році, підпорядковувались 1490 км колій – більше ніж Львівські та Краківські дирекції. У 1892 році вокзал став першою спорудою в місті, де засвітилися електричні лампи. Електрифікацію здійснила фірма "Siemens und Galske".

В австрійський період рух пасажирських поїздів відбувався тільки вдень. З настанням темряви поїзди зупинялися на станціях і пасажири йшли на нічліг у наперед визначені готелі чи в приватні оселі. Вранці у визначений час пасажири поверталися до поїздів і продовжували подорож. Такий графік встановлювався для безпеки руху, а також для комфорту тих, хто подорожує. Це у польський період поїзди почали рухатися і в нічний час.

На початку ХХ ст. потік пасажирів через станцію Станиславів значно збільшився і будівлі вокзалу розширили за проектом віденського архітектора Ернеста Бандіша. Вокзал став великим і помпезним, але не втратив екзотичні мавританські елементи, які отранчасті колони з куполами у вигляді тюрбанів та характерні вузькі вікна. У 1930-их роках, поки ці терени були частиною Польщі, зі Станиславова залізницю можна було без пересадок доїхати до Відня та Берліна. На перон Станиславівського двірця виходив цісар Франц Йосиф I. До речі, перон вокзалу є найдовшим в сучасній Україні.

Сьогодні Івано-Франківський вокзал є важливим залізничним вузлом, звідки відходять залізничні гілки у напрямку Львова, Коломиї, Карпат (Яремче, Рахів) та Стрия. Курсують прямі потяги до Києва, Львова, Одеси, багатьох великих міст України, а також Бухареста, Софії, Москви, Санкт-Петербурга.

- 28
площа Привокзальна, 8
- 0342 59 22 23
- каси попереднього продажу:
пн-ср, 08.00-20.00
- Кафе «Сіта поїзда»
(вул. Привокзальна 3)
- Центральний автовокзал
(вул. Залізнична, 30)
-

«Містечко здавалося іграшковим. Кількаповерхові ошатні білі будиночки, скверики й садки, алей, просторий, чистий ринковий майдан, розкішні вітрини крамниць; увечері горіли електричні ліхтарі й було світло, немов уденъ, але, набагато урочистіше. Один бік головної вулиці – променаду – називався Лінія А, інший – Лінія Б. Тут зустрічалася молодь. Четпурні вродливі дівчата, сміючись і щебечучи, прогулювалися зі студентами й охайними офіцерами. З кав'ярень лунала музика, можна було зустрітися в пасажі чи в котромусь із ресторанів. Там панували розкіш, веселощі, розсміянний захват. Не бракувало танцювальних залів, закладів для розваг, людей було в стократ більше, ніж у городенківському парку. Усе здавалося зухвалішим, розкутішим, вільнішим, цей настрій передавався від одного до іншого, усі сміялися, кожен квапився на побачення. Лунала польська, німецька, українська, їдиш, усі поводилися з неабиякою гідністю, усі були не на жарт заклопотані й збуджені. О десятій ліхтарі зненацька гасли, шум затихав, Лінія А й Лінія Б порожніли. На вулицях не залишалось нікогісінько. Лиш де-не-де можна було побачити запізнілу парочку або самотній диліжанс. Та ще під котроюсь із брам стояли солдат із покойкою, полохливо оглядаючись, чи іх ніхто не бачить, і, якщо нікого не було видно, вони кидалися один одному в обійми й цілувалися, а коли хтось з'являвся, збентежено завмирали, немов заскочені на гарячому злодії.»

Александр Гранах
«Ось іде людина»

ЩО ПОДИВИТИСЯ

Івано-Франківськ	28-49
Три прогулочки	45-49
Околиці	50-60

ПАМ'ЯТНА ДОШКА ВАСИЛЮ БАЮРАКУ

Після смерті легендарного опришківського ватажка Олексія Довбуша у 1745 році загін Карпатських робінгудів очолив Василь Баюрак. Разом зі своїми побратимами Баюрак нападав на панів Гуцульщини, Покуття, Закарпаття та Буковини, забираючи у них одяг, зброю та коштовності. Дуже часто покарати того чи іншого пана, який знущається із селян, опришків просили самі ж гуцули. Селяни підтримували такий спосіб встановлення соціальної справедливості і всілко допомагали народним месникам, переховуючи їх, постачаючи їм харчі та інформацію про області. Цікаво, що в загоні Баюрака також була його жінка, його брати та інші жінки.

Василя Баюрака стратили у 1754 році у Станиславові біля ратуші на площі Ринок, четвертувавши та відрубавши голову.

БІЛИЙ ДІМ

Замість того, щоб згідно з традицією розквартируватися в ратуші, керівництво міста разом із обласною владою засідає у «білій хаті», або, трохи офіційніше – у «білому домі». Адміністративний будинок нагадує велетенське напнуте вітрило. Це найбільша у місті будівля радянського часу, збудована у 1987 році. Тут знаходилось радянське комуністичне керівництво області. У 1990 році над будинком було піднято національний прапор, а невдовзі розпався Радянський Союз. Зараз Білий дім – головний осідок обласної та міської влади.

ВАЛИ

«Вали» – це давні земляні укріплення колишньої Станиславівської фортеці. Потрапити сюди можна кількома шляхами: з вулиці Шпитальної, вулиці Грушевського через арку неподалік перехрестя з Василіяном, з вулиці Шопена та з боку продуктового ринку на Дністровській. Земляні вали вручну насипали селяни, щоб підняти Палац Потоцьких над середмістям. Інші пагорби є залишками фортечних бастіонів позаду палацу. Двісті років тому фортечні мури знесли, а в долині під ними утворився сквер, який отримав назву «Вали». Пізніше його називали також «Гетьманські вали» на честь власників міста з родини Потоцьких, які були коронними гетьманами Речі Посполитої.

До 2000-річчя Різдва Христового сквер впорядкували та встановили бронзову скульптуру «Вознесіння Ісуса Христа».

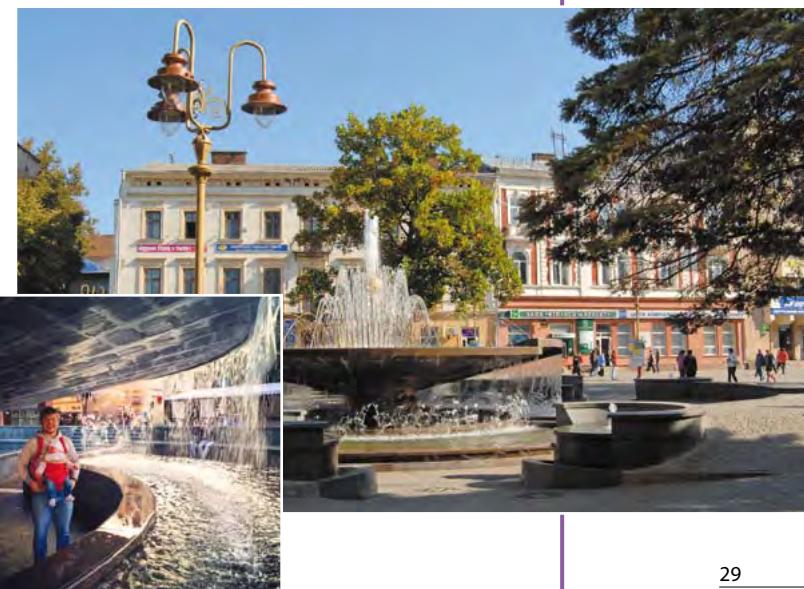
ВІЧЕВИЙ МАЙДАН

Старші люди називали майдан Краттерівкою – в пам'ять про перший міський сквер, заснований на цьому місці у 1827 році старостою Францішком Краттером. На Вічевому майдані відбуваються різноманітні урочистості, концерти та міські віча-зібрання. Попри свій діловий характер, майдан має ще одну функцію – це улюблена місце зустрічі франківчан. Про зустріч домовляються під годинником головного поштamtu або біля центрального фонтану, який є окрасою майдану. Цей фонтан співає, тому на його парапетах завжди багато молоді. Неподалік фонтану росте екзотичне топільнове дерево. Батьки з дітлахами приходять на майдан годувати зграю міських голубів. Птахи до людей вже звикли і охоче клюють з рук.

На Вічевому майдані працює цілодобовий Інтернет-центр та центр надання адміністративних послуг.

ФОНТАН, ЩО СПІВАЄ

Останніх півстоліття, у Франківську найчастіше призначають зустріч «біля фонтану». Центральний фонтан кілька разів кардинально змінював свій вигляд і осучаснювався. Увечірно пору Франківського фонтан «співає» українські пісні, тому тут завжди повно молоді. Але уміння співати – це не єдина родзинка. Фонтан сконструйовано так, що під струменями води можна запросто ходити, залишаючись сухим. Спробуйте і ві.

- 5
Міська ратуша,
вул. Галицька, 4а
www.ifkm.gov.ua
 - 0342 75 00 26
 - віт-нід: 10:00-17:30,
пн - вихідний
 - платний вхід
 - Ресторан «Франко»
► стор. 68
 - ★★★
- 36
Вічевий майдан
 - Комплекс
«Готель Гартенберг»
► стор. 39
 - Палац Потоцьких
► стор. 23
 - Музей мистецтв
Прикарпаття
► стор. 22
 - ★★★

БАНКІВСЬКИЙ КВАРТАЛ

Посередині пішохідної стометрівки є дивовижний архітектурний остров, який іноді ще називають «банківським кварталом». Чотири будинки, замкнуті у дещо неправильний, але гармонійний чотирикутник показують, яким Франківськ міг би бути, якби ХХ століття було би спокійнішим. Чотири будинки кварталу, які були пов'язані з банківською справою, вирізняються своєю величністю, розкішністю і бездоганною взаємовідповідністю форми і суті. З усіх сторін чотирикутник утворює відчуття зовсім інших будівель. Якщо з боку стометрівки він імітує палацо, то з протилежного боку – фрагмент помпезного ділового центру якоїсь європейської столиці.

Творець цього шедевра – архітектор Ян-Томаш Кудельський, який приїхав зі Львова і залишив містові у спадок одну з найскрасливіших будівель у стилі історизму. Особлива знахідка архітектора – розміття обрисів вікон.

Кудельський приїхав до Станиславова, щоб збудувати будинок, якого у цьому місті ще не будував нікто – велетенську Дирекцію залізниць. Але виявилось, що місто майже порожнє і тут єде розвернутися. Кудельський залишився тут, ставши першим у провінції, а не другим у Львові.

ДИРЕКЦІЯ ЗАЛІЗНИЦЬ

Дирекція залізниць, заради будівництва якої знаний львівський архітектор Ян-Томаш Кудельський приїхав до Станиславова, викликала справжнє захоплення міслян. Розкішну чотириповерхову Дирекцію збудували у 1894 році за проектом Ернеста Баудіша менше, ніж за рік, працюючи навіть взимку. Для цього вперше у місті застосували обігрів будівництва зсередини. Дирекція одразу стала цікавою туристичною атракцією як найбільша будівля у тогочасному Станиславові, яка містила рекордну кількість покoїв (70) та кабінетів (30). Будинок унікальний ще й тим, що єдиний у місті сам собою утворює цілий квартал – з усіх сторін його можна обійтися та обійтися.

Будівництву Дирекції передувало змагання між Станиславовом, Коломиєю, Перемишлем та Чернівцями за право розташувати таку важливу установу. Залізниця на Галичині щойно почала розбудовуватись. Йшлося про престиж міста та збільшення кількості робочих місць. На той час Дирекції залізниць діяли лише у Krakowі та Львові, що не відповідало потребам Галичини. Станиславів переміг у конкурентній боротьбі, обґрутувавши необхідність прокладати через місто колію на Вороненку – углиб Карпат. Будувати та обслуговувати колії запросили робітників із Німеччини, які згодом заснували у Станиславові німецьку колонію.

Дирекція залізниць Яну-Томашу Кудельському настільки вдалася, що він із родиною переїхав жити і працювати до Станиславова, а перше творіння архітектора, де тепер розташувався головний корпус медичного університету, досі називають Дирекцією залізниць.

- 33
- вул. Незалежності, 19
- Паб «Лінната»
- > стор. 72
- Каф'ярня «Кімбо»
- > стор. 64
- Ковані скульптури
- > стор. 32
- Поштове відділення №18
- вул. Січових Стрільців, 13A
- ⭐⭐⭐

ГОТЕЛЬ «УНІОН»

Сьогодні будівля колишнього готелю є лише гармонійною частиною коридору будинків на стометрівці. А 100 років тому новозведений «Уніон» став справжнім «цудом» для станиславівців. Справа у тому, що мешканці міста раніше ніколи не бачили п'ятиповерхівки.

Тогочасні методи будівництва не дозволяли будувати високі будинки. Перелом стався з винаходом запізбетону. Цю технологію у Станиславові вперше використав архітектор Фредерік Януш під час будівництва у 1912 році готелю «Уніон». Готель від самого початку мав стати найамбітнішою будівлею, адже замовником був Станіслав Хованець, один з найбагатших людей міста, директор каси однадцятії власник найбільшої друкарні і співвласник газети «Кур'єр Станіславовський».

«Уніон» став не лише найвищим будинком Станиславова, а й першою будівлею з електричним ліфтами, який образує став цікавою атракцією для містян. У готелі також розмістилась перша приватна електростанція.

Фігури, якими оздоблений фасад, виготовив відомий скульптор Ф.Антоняк.

Кажуть, що сусідові родини Хованців К.Гаусальда не давала спати чорна заздрість, то їх невдовзі він запросив того ж архітектора Януша і попросив його спроектувати такий самий, або принаймні не гірший будинок. Його ми бачимо навпроти – це п'ятиповерхова кам'яниця № 11, збудована у 1913-му – усього через рік після «Уніону». Не дивно, що й фігури на фасаді будинку Гаусальда виконані у майстерні Антоняка.

- 35
- Незалежності, 4
- Галицька кнайпа «Світлиця Мулярова»
- > стор. 62
- Ресторан «Вальяж»
- > стор. 62
- Ковані скульптури
- > стор. 32
- ⭐⭐

ГОТЕЛЬ «ДНІСТЕР»

Готель зіграв важливу роль в історії визвольних змагань українського народу ХХ століття. У листопаді 1918 року з балкону готелю, який тоді мав назву «Австрія», було оголошено про утворення Західно-Української Народної Республіки. З січня 1919 у приміщенні готелю ухвалено акт злуки ЗУНР з Українською Народною Республікою. Кілька місяців 1919 року тут перебував уряд ЗУНР, а поруч зі звичайними туристами жили члени парламенту, міністри та визначні військові діячі. Тут побували Симон Петлюра, Михайло Грушевський, Володимир Винниченко, Євген Петрушевич, Дмитро Бітовський. Усіх їх можна було зустріти у каф'яні на першому поверсі готелю.

Місляні майже звкли пити каву у компанії міністрів, аж поки Польща знову не відвоювала собі Станиславів і не поклала край мріям його мешканців про незалежність.

Будівля готелю споруджена у 1913 році в стилі функціоналізму і оздоблена цікавими портретами на фасаді. Ймовірно, що на них зображені композитор Ференц Ліст, який також бував у Станиславові.

- 38
- вул. Т.Шевченка, 1
- (03422) 2-79-02
- Паб «Naturlich»
- > стор. 71
- Стометрієка
- > стор. 24
- Арт-галерея «Самі Свої»
- > стор. 78
- ⭐⭐

КОВАНІ СКУЛЬПТУРИ

Сьогодні вже неможливо уявити собі Івано-Франківськ без міжнародного фестивалю ковалів, та кованих скульптур, які містів щороку залишають на згадку ковалі з цілого світу. Кожна скульптура – це вияв співпраці та взаєморозуміння між представниками різних шкіл ковальства із різних країн. Володарі вогню то металу з Польщі, Німеччини, Австрії, Франції, Нідерландів, Росії, Білорусі, України разом працюють над кожною скульптурою, доповнюючи її численними елементами, створеними впродовж кількох фестивальних днів.

Скульптури у різних частинах міста можуть бути приемними сюрпризами під час прогулянок. Але якщо є бажання погратися і спробувати одразу відшукати їх усіх, радимо старутати з площи Ринок. Тут розташована перша подарована місту кована композиція «**Весна**», як і всі інші створена весною, адже фестиваль ковалів в Івано-Франківську завжди відбувається у травні до Дня міста. Далі радимо вийти на стометрівку (вул. Незалежності) і пошукати «**Букет майстрів**» навпроти лялькового театру. Стрижнем букету є металева стрічка, яка спіраллю закручуються аж до неба. Вона символізує процес пізнання та розвитку, де досяність немає меж. За кількадесят кроків у бік Вічевого майдану по вул. Незалежності ви не-одмінно помітите «**Дерево щастя**», на якому гойдаються дітлахи. Залізне дерево посадили на одній з клумб, де кілька років поспіль чомусь не приживлися молоді клени. Якщо уважно придивитися до численних елементів, якими прикрашено дерево, помітите зображення Адама та Еви із яблуком. Дерево рясні обішано колодками – молодята вірять, що це подарує міцність їхньому шлюбу.

Якщо на Вічевому майдані відразу звернути направо, потрапляємо у зелений сквер, де поміж деревами захована кована рамка «**У рамках ковальських традицій**» із залиним фотоапаратом на тринозі. Ідеальна композиція для фотографування – дотепне ковальське піджартовування над туристами, які прагнуть зазнімкуватися на фоні кованіх скульптур. Якщо правильно стати, на задньому плані знимки буде видно ратушу. А звідси рукою подати до наступної скульптури. «**Великоднє сонечко**» стало гармонійною окрасою барокового майдану Шептицького. Фестиваль ковалів у 2008 році відбувався на цьому майдані одразу після Великодня, тож кращого подарунку місту було годі придумати. Сонце з промінчиками символізує весняне пробудження природи та людського духу.

На майдані Шептицького при спуску на вул. Низову помітите також ошатну **металеву арку міського права**, яку вінчає герб старого Станиславова та постать Архангела Михаїла – патрона Червоній Русі – Галичини. Арку встановили у 2012 році на честь 350-річчя наданню місту Магдебурзького права. Проходьте в арку і спускайтеся уніз метрів зо двадцять по Низовій. Побачите ковану карусель «**Круговерть ковальських міст**». Карусель встановлено у 2010 році на відзначення того, що Івано-Франківськ був прийнятий до міжнародної асоціації «Кільце ковальських міст Європи». Про цю подію нагадують 17 медальйонів з гербами міст-членів асоціації, розташованих над сидіннями. Але найголовніше те, що карусель – крутиться й дарує радість дітлахам.

ФІШКА'2014. РЕСТОРАН «FABBRICA»

Використання українських продуктів, переважно локальних фермерських, є принциповим питанням для FABBRICA. Хоч з таким підходом важко досягти автентичності смаку італійських страв, але експеримент з новими стравами італійської кухні з унікальних свіжих місцевих продуктів дозволив сформувати меню з особливих і без перебільшення смачних страв. Так, до прикладу, тут немає піци з морепродуктами, але є піца з гірською фореллю чи паста з карпатськими грибами.

На FABBRICA принципово не використовуються готові магазинні продукти. Скажімо, тут немає магазинних соків чи води. Натомість вариться власні лимонади і морси. Морозиво також робиться вручну.

Страви, готовуються на живому вогні у печі ручної роботи від відомого неаполітанського майстра Стефano Ferara. Температура приготування страв понад 400 °C і, тому час теплової обробки продуктів – мінімальний.

Використовується тільки борошно свіжого помолу. Зерно зберігає всі поживні речовини протягом семи років. Проте, одразу після помолу, воно починає інтенсивно їх втрачати. Тому, на FABBRICA щодня меється свіже борошно на унікальному ручному млині від Діттера Вальднера. Зерно твердих сортів, вирощує для Fabbrica монах Олексій під Уманню на Черкащині. «Фабричне» борошно збагачене корисними висівками, що є надає йому характерного темнуватого забарвлення, а стравам – особливого смаку.

FABBRICA спроектована таким чином, щоб практично всі робочі процеси були відкриті для огляду гостей. Ви можете на власні очі бачити як мелють борошно, ліплять фреш-пасту, готують піцу та інші страви безпосередньо в залі.

І найголовніше, що це – заклад з доступними цінами за безкомпромісної якості, оскільки, його творці сповідують філософію «ресторану на кожен день». Тут немає широкого меню чи дорогих страв, проте, завжди можна розраховувати на свіжість і якість продуктів за доступною ціною.

Ну, і... вони танцюють! Щоп'ятниці і щосуботи, більше до закриття, команда ресторану влаштовує невелике танцювальне шоу. Це просто треба побачити. Приходьте...

FABBRICA

- 8 вул. Вірменська, 1
- 095 59 69 890
- Лаб «Бочка» стор. 72
- Синагога стор. 40
- Міська ратуша стор. 16

ОБЛАСНИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

- ІФМ**.if.ua
вул. Івана Франка, 4а
(0342) 75-00-26
вт-нд, 10.00 - 17.30
платний вхід
- Кав'ярня "Говорить імено Франківськ"**
➤ стор. 64
Ресторан «Легенд-центр»
➤ стор. 67
Ресторан «Fabbrica»
➤ стор. 33
Синагога
➤ стор. 40
- Синагога**
- Синагога**

Краєзнавчий музей розташований у найголовнішій споруді європейського міста – ратуші. Відвідувачі, які хочуть побачити експонати з міської історії Франківська, тут надовго не затримаються, адже експозиція музею присвячена всій області. Музейна експозиція про обласний центр доволі скромна. Пропонується оглянути макет Станиславівської фортеці середини XVIII ст. (автор реконструкції Петро Ричков), а також знаряддя праці та речі побуту 30-х років ХХ ст. Цікавою є рекламна продукція цукерні В.Скрута та різноманітні формочки для виготовлення шоколадних цукерок у вигляді ножиць, топірців, лампічок. В експозиції відтворено побут Станиславова кінця XIX–початку ХХ ст., представлено речі щоденного вжитку містян.

Більше уваги обласний краєзнавчий музей приділяє історії Галицького (1144-1199) та Галицько-Волинського (1199-1349) князівств. Найцікавіший експонат – саркофаг князя Ярослава Осмомисла (помер 1187 року). Цікавою є колекція «Рух опришків», де представлено речі побуту цих гуцульських робінгудів XVII століття та пов’язані з ними документи. Як от фотокопія оригіналу зізнання Степана Дзвінчука у вбивстві Олекси Довбуша. Побачите зброю, з якою опришки грабували багатих купців і землевласників: пістолі австрійський та гуцульський, гуцульську рушницю, а також прикраси гуцулюв, тобівку (сумка) та черес (пояс).

ПЛОЩА РИНОК

Найважливіша і найстаріша площа міста, збудована згідно з давньоєвропейською традицією у формі квадрату. У її центрі височіє ратуша, довкола якої колись розміщувався щільній ряд будиночків єврейського кварталу. Місце, де вони стояли, викладене кам’яними схемами посеред брукованої площи. Сьогодні там відпочинкова зона з лавками та кованою скульптурою.

Площа Ринок – торговий центр давнього Станиславова, який і сьогодні не втратив свого значення. Як і 350 років тому, сьогодні тут відбуваються ярмарки та торговці, зокрема, перед Великоднем. Нині до площі Ринок впритул наблизились нові торгові центри та базарі. Підніміться ліftом на оглядовий майданчик сучасного ТЦ «Легенда» на розі площі з вулицями Шеремети та Вірменської – по праву руку, якщо стояти лицем до входу в ратушу. Ви побачите площу з висоти пташиного польоту. По лівій руці в напрямку Кatedри та майдану Шептицького знайдете кіоск центру туристичної інформації, де можна придбати карти, поштівки, різні туристичні та краєзнавчі видання, а також свіжу пресу. Зверніть увагу на табло з детальною картою міста, розміщене поруч із кіоском.

«ЯЙЦЕ ЯНУКОВИЧА»

Мабуть, найвідоміший пам’ятник Франківська – фонтан у вигляді яйця поблизу ратуші. Під час виборчої кампанії у 2004 році, кандидат у президенти Віктор Янукович, перебуваючи з візитом в Івано-Франківську, раптово знетримотнів від потрапляння у нього “тупого твердого предмету”. На місці інциденту знайшли розбите яйце. Після виборів, які політик програв, по Україні розлетілася звітка, що у Франківську поставили пам’ятник на честь яйця, що звалило Януковича з ніг. Ця історія – банальна вигадка; фонтан з яйцем як символом життя та Пасхи спорудили у 2000-му, тобто за кілька років до приїзу одіозного кандидата, але фонтан вперто називають «Яйцем Януковича». Певно, прагнучи подолати негативну асоціацію, щороку перед Великоднем яйце оздоблюють, надаючи вигляд писанки.

ЛАЗНЯ НА НІЗОВІЙ

Громадська лазня, споруджена у 1845 жива їй здоровіва по сей день. За деякими даними вона є найстарішою діючою лазнею в Україні. На її чудесному ганку під колонами час від часу охолоджуються розпарені чоловіки в одних лише рушниках. Переходжі, що йдуть вулицею на відстані якогось лише метра, іх не турбують. Цікаво, чи дозволяли собі станиславівці такі вольності 100 років тому?

Із лазнею пов’язана цікава історія, що стала у 1892 році за участі визначних письменників Івана Франка та Михайла Павлика. Майстри пера запланували провести у лазні віче за участі 300 місцевих прибічників радикальної партії. Однак, австро-угорські жандарми заборонили використовувати лазню для політичної акції. Тож 300 радикалів провели збори у вестибулі цієї ж лазні. За це Франка і Павлика притягнули до адмінівідповідальності.

- ІФМ**.if.ua
вул. Івана Франка, 5
03422 4 40 38
вт-нд, 10.00-17.30,
пн – вихідний
- Площа Ринок,** перед входом до Ратуші
Краєзнавчий музей
www.ifm.if.ua
03422 75 00 26
вт-нд: 10.00-17.30,
пн – вихідний
- платний вхід**
- Ресторан «Франко»**
➤ стор. 68
- Синагога**
- Синагога**

МОНАСТИР СЕСТЕР ВАСИЛІЯНОК

- 26
вул. Василіяноч, 17
- безкоштовний вхід
- Ресторан «Говерла»
(вул. Василіяноч, 15,
6-й поверх)
- Італійський ресторан
«Вівіа Італія»
(вул. Вечірнєцька, 26)
- Центральний
продуктовий ринок
(вул. Дністровська, 5)
-

Удоєнному Станиславові, де більшість видатних в архітектурному плані будинків було збудовано польськими та австрійськими архітекторами, споруда українського монастиря сестер Василіяноч виглядала екзотикою. Вона поєднує риси романського і візантійського стилів та козацького бароко, які увійшли в історію як український архітектурний стиль.

Проект будинку розробили архітектори зі Львова І.Левинський та О.Лушпинський. Будівництво завершили у 1938 році під керівництвом українського архітектора М.Грицака.

Кошти на побудову монастиря збирала українська громада, які допомагали меценати та духовенство. До побудови монастиря доклався також імператор Франц Йосиф I, передавши тисячу корон із власної скарбниці. В радянський період тут перевивели сільгосптехнікум, обласна бібліотека, інші установи. У 1993 р. будівлю знову передали монахиням Чину Святого Василія Великого.

ОБЛАСНИЙ

МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР

Цей чудесний зразок радянської архітектури збудували у 1980 році, на місці зруйнованої старої німецької кірхи (колись ця територія була заселена німцями і мала назву Німецька Колонія). Театр має два обличчя – зовні будівля віддзеркалює радянське уявлення про конструктивізм, а всередині дивує багатим інтер'єром, виконаним у гуцульському стилі. Багато різьби, розкішні дерев'яні світильники та керамічні панно, мармурова

плитка. Автори інтер'єру отримали найвищу нагороду радянської України – Державну премію ім. Тараса Шевченка.

- 30
площа перед обласним театром, вул.
Незалежності, 42
- Готельно-ресторанний
комплекс «Надія»
► стор. 75
- Магазин «Делікатес»
(вул. Незалежності, 40)
-

ПАМ'ЯТНИК ІВАНОВІ ФРАНКУ

Хоча Станиславів на честь класика української літератури переіменували ще у 1962 році, видатний письменник увічнений тут у пам'ятник лише 1995-го. До того існувало не надто виразне погруддя Франка на вулиці його імені. Бронзовий Іван Франко посів місце Леніна, пам'ятник якому мешканці міста радо знесли у 1990 році. Кажуть, що Франко відлітий з кленінської бронзи.

Варто відзначити, що радянська влада, прагнучи змінити неприйнятну для неї польську назву міста, не відразу обрала ім'я українського класика. Місто ще у 1949-му році мали назвати Сталінокарпатським – про це Сталіна начебто просив особисто Микита Хрушчов. На щастя, цього не сталося.

МЕМОРИАЛЬНИЙ СКВЕР

Станиславівський некрополь є одним з найдавніших цвинтарів Галичини. Перші поховання датуються 1782 роком, але надгробні пам'ятники цього часу не збереглися. У 1983 році радянська влада майже повністю зруйнувала цвинтар, знищивши пам'ять про нерадянське минуле міста, передовсім про січових стрільців, похованих тут.

До цього погрому некрополь був ще й одним з найвищуканіших у Галичині. Над його створенням працювали ті ж самі скульптори, що створювали Личаківський цвинтар у Львові.

Серед збережених надгробків особливу увагу привертає пам'ятник над могилою видатного композитора Дениса Січинського, виконаний у формі бандури. Навпроти – гробівець віце-президента ЗУНР адвоката Лева Бачинського.

- 32
за обласним театром,
вул. Незалежності, 42
- Лоб 29
(вул. Степана Бандери, 29)
- Кінотеатр «Космос»
(вул. Мельника)
-

ПАЛАЦ БАРОНА РОМАШКАНА

- 39**
- парк ім. Т.Шевченка
- Ресторан «Садко»**
► вул. Гетьмана Мазепи, 138
► стор. 69
- Гріль-бар "Мисливець"**
(вул. Чорновола, 126)
- Арт-галерея «Самі Свої»**
► стор. 78
-

Симпатичний парковий палац із колонами та портиком розташований в самісінському центрі парку. Його звели у 1842 на місці літнього мисливського будиночка Потоцьких. Хоча барон Францішек Ромашкан споруду не будував, а лише мешкав там, цей палацик і досі у місті називається будинком Ромашкан. Можливо, тому, що барон був непересічною постійнотою для Станіславова. Скажімо, листувався з легендарним норвезьким композитором Едвардом Грігом, заадресувуючи листи доволі оригінально: «Моя адреса: Станіслав, Австрія, Галичина». В архіві Бергенської бібліотеки (Норвегія) збереглася фотографія, підписана і адресована Грігом Францішку Ромашкану.

Франц Ромашкан захоплювався музикою і це захоплення було таким пристрасним, що ще не маючи 20 років він став засновником першого в Станіславові польського Музичного товариства шанувальників музики, яке згодом отримало ім'я композитора Станіслава Монюшка. Барон очолював товариство понад 50 років і сам був музикантом та композитором-аматором.

БУДІВЛЯ "СОКОЛУ"

У старому будинку, що нагадує маленький середньовічний замок з ошатною вежею вже понад 65 років розташована обласна дитяча бібліотека. Це будівля колишнього польського "Соколу" – спортивного товариства, яке займалося фізичним та моральним вишколом молоді. На жаль, від колишнього багатого декору фасаду сьогодні збереглося далеко не все. На карнізі ще й досі видно якісь малюнки – це герби 27 воєводств і земель Польщі, намальовані у 1905 художником Яном Рубаком. Усі польські герби забилили, залишився лише герб Плоцького воєводства, який помилково прийняли за символ Галичини.

ПАСАЖ ГАРТЕНБЕРГІВ

Пасаж збудували на місці згорілого міського театру у 1904 році на замовлення братів Гартенбергів, які мріяли про вишуканий торговий центр. Це була крита галерея з рядами крамниць по обидва боки від проходу, рестораном та кав'янкою «Едісон». Уесь пасаж аж до вечора заливало денне світло, адже будівлю накривав розкішний скляний дах складної конструкції. Пасаж братів Гартенбергів після Першої світової війни став наймоднішим місцем Станіславова. Ходити на каву в «Едісон» було ознакою доброго тону. Шкода, що від неї залишився лише гарний напис польською на стіні з боку вулиці Грушевського.

У 1960 році пасаж перебудували. За СРСР тут працював універмаг, згодом магазин «Дитячий світ». З 1990 року пасаж працює як виставковий зал, тут проходить міжнародне бієнале сучасного мистецтва «Імпреза». Потім – ще один торговий центр. Відродження пасажу відбулося у 2011 році, коли місцевий бізнесмен власним коштом максимально відновив давній вигляд будівлі і скляну конструкцію даху. Поєднання старовинної архітектури, давніх традицій та сучасних технологій вдихнуло у пасаж нове життя – він став центром відпочинку містян. Тут працюють паб, ресторан, піцерія, кав'янка, 5D-кінотеатр, дитяча кімната та дворівневий нічний клуб. Кави тут можна випити з 7-ї ранку.

Якщо обійти пасаж з боку, протилежного до Вічевого майдану, по вулиці Сотника Т. Мартинця, 4 побачите розчищений давній напис «Edison», який залишився від легендарної міської кав'яні. Зайти до неї можна було через два окремі входи з двох різних вулиць.

- 22**
- вул. Незалежності, 3
- Лікерія «Форпенс»**
(вул. Галицька 7)
- Фортечна галерея «Бастіон»**
► стор. 19
- Міська Ратуша**
► стор. 16
-

ПИВЗАВОД. РУЇНИ

- 24**
вул. Новогородська, 28 та 49
- Ресторан "Corassini"**
► стор. 67
- Речевий ринок "Новогородський"**
("ул. Новогородська, 39)
- Універмаг «Трикарпаття»**
("ул. Дністровська, 3)
- Фортечна галерея "Бастіон"**
► стор. 19
- ...**

Стара Станиславівська броварня, одна з перших в Галичині, збудована у 1767 році, тобто на півстоліття пізніше броварні Львова. Її комплекс складається з двох цехів – солодового і варного, розміщених через дорогу один навпроти одного. Майже зруйнована будівля, обліплена торговими ятками – то колишній солодовий цех.

Навпроти тішить око свіжою фарбою жовта споруда з написом «Browar parowy Sedelmajera». Але те, що сьогодні бачите на місці славетної броварні Седельмаєра, культуролог Юрко Прохасько назвав «реставрацією насмерть» (від нім. Tod renovieren). Від оригінальної споруди залишилися лише параметри та приблизний зовнішній вигляд. Автентичну броварню повністю розібрали і склали ново. Нова будівля й справді, на перший погляд, дуже схожа на солодовий цех Седельмаєра, але вповні не відтворює його. І даремно, оскільки Станиславівський пивзавод є найстарішою в Україні пам'яткою промислової архітектури національного значення.

- 16**
вул. Старочерні Националістів, 7
- Готель-музей "Під Темплем"**
► стор. 73
- Міська ратуша**
► стор. 16
- Торговий центр "Крокус"**
(площа Міцкевича, 8)
- ...**

СИНАГОГА ТЕМПЛЬ

Символічно, що в приміщенні єдиної діючої в Івано-Франківську синагоги з іншого боку працює магазин будівельних товарів. Духовне і матеріальне так вдало поєднати могли лише нащадки єврейських купців. У 1895 р. рабин Ісаак Горовіц заклав наріжний камінь синагоги. Будівництво єврейської святині здійснювалось на замовлення «Товариства святині ізраїльської» за проектом Вільгельма Стясного, придворного архітектора банківського клану Ротшильдів, й завінчено 1899 року. Окрасою розкішної споруди у мавританському стилі були чотири куполи, які були розібрані після Другої світової війни. Сама синагога лише двома пережила кілька окупацій. Поряд знаходиться готель-музей «Під Темплем».

САНАТОРІЙ ДОКТОРА ГУТТА

Будинок збудовано у 1926 році як приватний санаторій-клініку доктора Яна Гутта. З цією розкішною будівлею пов'язаний популярний передвоєнний станиславівський жарт. Оскільки в клініці працювало також пологове відділення, а наймоднішим кафе у місті на той час був заклад «У Скрута», де часто відбувалися романтичні зустрічі, жартували, що «все починається в Скруті, а закінчується в Гутта». Зараз в будинку, що практично повністю зберіг свій первісний вигляд, розміщено обласний фізіопульмонологічний центр.

ВУЛИЦЯ СТРАЧЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Одна з найкоротших міських вулиць, що веде від ратуші до філармонії. Назва вулиці пов'язана з трагічною подією у історії міста. 14 листопада 1943 року у міському театрі (нині – обласна філармонія) давали прем'єру оперети Ярослава Барнича «Шаріка», на яку не побоялися прийти підпільні керівники переслідуваної нацистами Організації Українських Націоналістів. Посеред вистави до зали увірвалися гестапівці й затримали майже 100 осіб. Через три дні гестапівці вивели під стіни синагоги 27 затриманих і розстріляли. Патріоти зустріли смерть вигуком «Слава Україні!» і співом національного гіму «Ще не вмерла». У 2003 році поблизу синагоги встановили пам'ятник розстріляним патріотам. Пам'ять страчених націоналістів увічнено у назві вулиці.

Вулиця пролягає на місці, де з XVII ст. знаходилась перша в Станиславові українська церква Святого Воскресіння. Про це нагадує оригінальний пам'ятний знак на розі з Вірменською вулицею, освящений 2012 року при відзначенні 350-річчя заснування міста вищими єпархами Української автокефальної православної церкви, Української православної церкви Київського патріархату та Української греко-католицької церкви.

- 29**
вул. Франка, 17
- Івано-Франківський "Дім кави"**
(вул. Грушевського, 22)
- Ресторан "Біле та чорне"**
(вул. Грушевського, 22а)
- Білий дім**
► стор. 28

- Івано-Франківська міська поліклініка № 3**
(вул. І.Франка, 30)
- ...**

- 17**
Ландшафтний ресторан «Легенда-центр»
► стор. 67
- Площа Міцкевича**
► стор. 21
- Синагога**
► стор. 40
- Івано-Франківська філармонія**
► стор. 20
- ...**

МАЙДАН ШЕПТИЦЬКОГО

- 6**
- Майдан Шептицького**
- 03422 440 38
- віт-нід: 10.00-17.00,
пн - вихідний
- платний вхід
- Кафе-кондитерська «Бізе»
➤ стор. 65
- Фортечна галерея «Бастіон»**
➤ стор. 19
- Хрест**

Замкнутий простір майдану створює окрему територію з виразною духовною домінантою. Майдан – наче окремий світ, архайчне барокове місто у місті сучасному. Його окраса – колегіата або фарний костел, де нині розташований Музей мистецтв Прикарпаття, є найвиразнішою спорудою старого Станиславова. Навпроти – греко-католицький Архикатедральний собор Святого Воскресіння, збоку старий колегіум. Всі три споруди є пам'ятками архітектури національного значення.

Майдан Андрея Шептицького не лише зберіг свій первісний вигляд, а й продовжує тривання місцевих духовних традицій. Як і майже три століття тому, перед Великоднем площа повністю заполонюють франківчани із Великодніми кошиками, чекаючи, поки священик посвятив найдік до найбільш шанованого у місті релігійного свята.

ФЕНОМЕН ЦЕКЛЕРА

Говорячи про мультикультурність галицького Станиславова, не можливо не віддати належного німецькій общині міста. Попри те, що німецька громада ніколи не перевищувала 2% населення міста, вона стала найорганізованішою і зробила великий вклад у розвиток цілого Станиславова завдяки одній-единій людині – пасторові Теодору Цеклеру. Пастор прибув до Станиславова у 1891 році і кілька десятиліть був опікуном і організатором станиславівських німців, викликаючи заздрість інших громад, які були чисельнішими, але менш згуртованими. Досі в місті залишилися виразні сліди діяльності Цеклера: збудовані ним школи, гімназії, лікарні, сиротинці, публічні заклади, родинні житлові будинки, ферми, які зосереджені у районі Німецької Колонії (в межах сучасних вулиць Т.Цеклера, С.Бандери, М.Підгірянки, Б.Лепкого, С.Височана, Шухевичів).

КОСТЕЛ ХРИСТА ЦАРЯ

Монументальну споруду єдиного діючого римо-католицького костелу видно здалека – наприклад, з перону Залізничного вокзалу або з мосту над колією по вул. Незалежності. Костел збудовано у 1927-1938 рр., тобто незадовго до приходу радянської влади. В радянські часи будівлю використовували як склад, а діяльність костелу відновлено 1989 р. На кошти громадян Польщі тут споруджено каплицю Пам'яті, присвячену страженій гітлерівцями у 1941 р. польській інтелігенції. Тут також є привезена з Польщі копія образу Матері Божої Ченстоховської. У костелі діє орган, привезений з Голландії, відбуваються концерти органної музики. Недільну месу тут служать українською, польською та англійською мовами.

- 27**
- вул. Вовчинецька, 92
- 03422 6-26-09
- безкоштовний вхід
- Італійський ресторан «Вівіа Італія» (вул. Вовчинецька, 26)
- Італійський паб «Лепрекон» (вул. Вовчинецька, 26)
- Торгово-розважальний центр «Велес» (вул. Вовчинецька, 225)
-

ПЛОЩА МІЦКЕВИЧА

Улюблене місце відпочинку містян. Особливо матерів із дітьми. *Граєте в шахи?* Вашій компанії зрадіють старші чоловіки, які щодня приходять у сквер заради гри. Ці гравці в шахи поволі перетворюються на живий пам'ятник, здається, що їхня гра триває, відколи був збудований сквер (1870). У добру погоду, щоб відпочити на лавці, можливо доведеться трохи покружляти по скверу і почекати поки звільниться місце. Пам'ятник польському поету Адаму Міцкевичу, збудований у 1898 році є найдавнішим і певно найгарнішим в Івано-Франківську. Голуби, які облюбували собі бронзову фігуру поета, про це, здається, не знають.

ОЩАДБАНК

Цей будинок на розі вулиць Гетьмана Мазепи та Пилипа Орлика вартоє особливого погляду – знизу вверх. Не піднявши голови можна не помітити чарівну скульптурну композицію “Праця та Ощадливість”. Праця тримає у руках щит із бджолою, а в Ощадливості руки порожні – вона економить, жартують знавці міста. Будинок було збудовано у 1884 році для міської каси ощадності. Він став першою спорудою у місті, яку збудували за архітектурним конкурсом. Сьогодні тут також відділення Ощадбанку, тож скульптурні нагадування про необхідність щоденної праці та ощадливості актуальності не втратили.

Літнє кафе «Веранда»
➤ стор. 66

Театр кіно "Люм'єр"

(вул. Грушевського, 3)

0342.F50100

0342339190

пн-пт: 08.30-18.30

c6 09.00-14.00

Лаб «П'ятирічка»

➤ стр. 71

卷之三

*Винний погріб "Горець"
(суп. Гагаузія Молдова)*

(вул. Гетьмана Мазепи)

МАРШРУТ 1.

ЕКСКУРС У ГАЛИЦЬКЕ МИНУЛЕ

Розпочніть знайомство з Івано-Франківськом з головної вулиці міста – пішохідної "стометрівки" (вул Незалежності). Кава із віденським штруделем у "Цукерні" (стор. 64) на початку прогулянки налаштувати на потрібний лад: далі на вас чекають розкішні зразки Віденської архітектури. Банківський квартал роботи архітектора Яна-Томаша Кудельського навпроти кав'янрні (стор. 30). Обійтися його справа, щоб подивитися на велич усіх чотирьох творінь видатного архітектора. Ми знову на стометрівці. Попереду невеличка площа з фонтанчиками і стоматологічний корпус медичного університету (Незалежності, 17) – один з трьох будинків у місті, зведеній у 1872 році для реальної школи у німецько-австрійському стилі Rundbogen. Як побачите коване дерево щастя (стор. 32) – зупиніться. Варто зайти досередини колишнього Міщанського банку на вул. Незалежності, 15, щоб помилуватися сецесійною вітражною композицією "Іриси", створеною у 1900 році. Попереду Вічевий майдан (стор. 29) та величні кутові будинки готелю "Уніон" (стор. 31) і кам'яниці Гаусвальда. У серці майдану – співочий фонтан, під струменями якого можна пройтися, не змокнувшись. Завершує "стометрівку" розкішний Пасаж Гартенбергів (стор. 39). Звертаємо на вулицю Мазепи, щоб помилуватися будівлею каси Ощадбанку з цікавою скульптурною композицією «Праця та Ощадливість» на фронтоні (стор. 44). Повертаємо на вулицю Січових стрільців і йдемо до історичної споруди готелю "Дністер" (в минулому готель «Австрія» і навіть будинок Уряду ЗУНР!) (стор. 31). Під затінком липової алеї вулиці Шевченка приемно прогулятися аж до парку його ж імені (стор. 12), де можна відпочити від міської суєти.

МАРШРУТ 2.

ПРОХОДИ СТАРИМ СТАНИСЛАВОВОМ

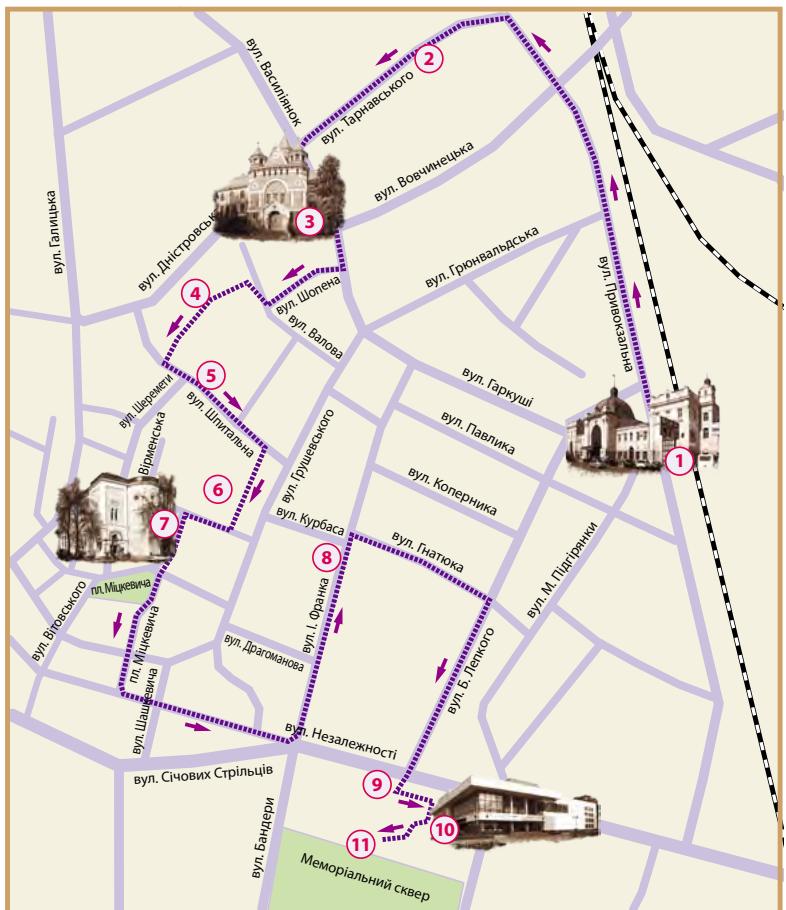
Запрошуємо прогулятися в межах давньої станиславівської фортеці. Стартиємо від Ратуші (стор. 16). Площа ринок (стор. 34). Зверніть увагу на забудову між площею Ринок та майданом Шептицького. Крайня будівля з контрфорсами навпроти ТЦ «Галерея-Н» – це перша чотириповерхівка міста, збудована єврейським торговцем у сорокових роках XIX століття. Всі інші будиночки побудовані на сорок років пізніше, проте їхня архітектура гармонією зі старим сусідом. Вийдіть на майдан Шептицького до Колегіального костелу непорочного зачаття – з бічної стіни костелу на вас дивиться родинний герб Потоцьких (стор. 22). Пройшовши під кованою Аркою міського права, спустіться вуличкою Низовою. Тут знаходитьться чи не найдавніша в Галичині споруда – лазня (стор. 35). А якщо звернете ліворуч та зайдете у подвір'я корпусу медуніверситету – потрапите у Бастіон (стор. 19). Прогуляйтесь підземною галереєю та смачно пообійтесь у ресторані «Corassini» (стор. 67). Входимо до Бастіону на вул. Галицьку до Катедри (стор. 17). Будинок колишньої дирекції залізниць (стор. 30). Через площу Міцкевича вийдіть до Філармонії (стор. 20). Будинок Синагоги (стор. 40), пам'ятник Страченим (стор. 41), поворот праворуч – і ви біля Вірменської церкви (стор. 18). Вулицями Вірменською (або Шеремети) та Старозамковою попри Палац Потоцьких виходьте на Вали (стор. 28). Орієнтувшись за позолоченою маківкою ратуші, повернеться на площу Ринок і виходите до найкоротшої у місті вулиці Труша. Пригостіться кавою з сирником чи пляцком "Захер" у кав'янрі «Говорить Івано-Франківськ» (стор. 64).

- 1** Ратуша
 - 2** Колегіальний собор Непорочного Зачаття
 - 3** Лазня
 - 4** «Бастіон»
 - 5** Центральний катедральний собор
 - 6** Будинок колишньої дирекції залізниці
 - 7** Філармонія
 - 8** Синагога
 - 9** Вірменська церква
 - 10** Кав'ярня «Говорить Івано-Франківськ»

МАРШРУТ 3.

ВУЛИЧКАМИ ТА СКВЕРАМИ

Стартова точка – Залізничний вокзал (стор. 25), вулиця Тарнавського. Зверніть увагу на будинок зі зміями (Тарнавського, 4). Музей визвольної боротьби (вул. Тарнавського, 22). Будинок в минулому був відділом РАГСу, тут реєструвалися народження, шлюби, смерті. Монастир Василянок, № 17 одніменної вулиці (стор. 36). Вийшовши вулицею Шопена на Валову та піднявшись на Вали (стор. 28), прийміть праворуч і зазирніть на «Панське» пиво до "Pub Potocki" (стор. 71). Підійдіть до воріт Палацу Потоцьких на Шпитальній, розгляньте давню бруківку

(стор. 23). Далі рухайтесь до місцевої адміністративної будівлі – «білого дому» (стор. 28). Перейшовши короткою вул. Крушельницької та оглянувши стару синагогу «Темпль» у мавританському стилі, відпочиньте на лавочці на площі Міцкевича поблизу пам'ятника поетові, який так полюбляють містяни (стор. 21). Вийдіть на стометрійку та поверніть ліворуч, прямуючи до вулиці Франка, де розташована будівля санаторію Гутта з цікавою історією (нині фтіозіпульмонологічний центр) (стор. 41). Поверніть в тиху бічну вулицю Гнатюка – перед вами вишикується неструктурний ряд одноповерхових жилих будинків польської доби. Звертаєте на вулицю Лепкого – Вам відкривається вигляд на яскраву будівлю готелю Надія, миловидні барвисті фонтанчики та пам'ятник Івану Франку (стор. 37). Ліворуч – радянська будівля музично-драматичного театру (стор. 36). Можете завітати в середину та подивитися на внутрішнє оздоблення закладу. За театром – старий міський некрополь XVIII-XX століть. Спів птахів, шелест дерев, гамір дівовижно-живих та радісних дітлахів, закохані пари, мирно співіснують з вічним цвітінням спокоєм (стор. 37). Повернувшись до готелю «Надія», обов'язково завітайте до ресторанного залу «Національний» (стор. 68) та замовте крученики. Смачного!

- ① Залізничний вокзал
- ② Музей визвольної боротьби
- ③ Монастир Василянок
- ④ "Pub Potocki"
- ⑤ Ворота палацу Потоцьких
- ⑥ «Білий Дім»
- ⑦ Синагога «Темпль»
- ⑧ Санаторій Гутта
- ⑨ Пам'ятник І. Франку
- ⑩ Музично-драматичний театр
- ⑪ Готель «Надія»

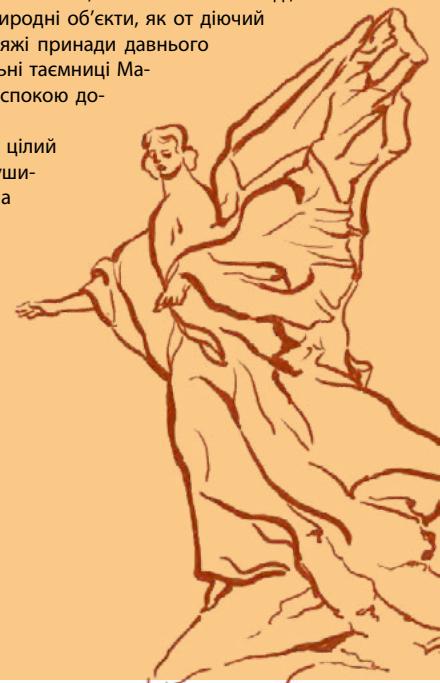

ДОВКОЛА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

Оглянувши Івано-Франківськ і насолодившись його міськими принадами, не поспішайте одразу покидати цю місцину. Усього за кільканадцять кілометрів від Івано-Франківська, наче колами по воді, розходяться унікальні історичні та природні об'єкти, як от діючий озокеритовий вулкан у Старуні чи княжі принади давнього Галича, родом із XII століття. А сакральні таємниці Манявського монастиря і досі не дають спокою дослідникам.

Якщо у вашому розпорядженні цілий вільний день або більше, радимо вирушити у бік Карпат. Чи це буде прогулянка на "Карпатському трамвайчику", який їздить старою австрійською вузькошляховою маршрутом Мізунь-Вигода (напрямок Долини), чи прогулянка до водоспаду Гук у курортній Яремчиці із візитом на найпопулярніший в Українських Карпатах сувенірний ринок, а може майстер-клас із ліжниковарства у Яворові чи відвідування музею Гуцульщини у Косові, схоження на найвищу вершину України Говерлу або ж похід на полонину до вівчарів, які варять бринзу – вам неодмінно захочеться продовжити перебування у крайні Карпатських гір.

ОКОЛИЦЯМИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- Національний автошлях
- Дороги місцевого значення
- Залізниця
- Аеропорт
- Народні промисли
- Водоспади
- Дерев'яні церкви
- Музей
- Пам'ятки природи
- Інші пам'ятки
- Замки, руїни

МАНЯВСЬКИЙ СКИТ

Серед гір і лісів біля села Манява, що недалеко від містечка Богородчани, уродженець Тисмениці та вихованець грецького Афону Йов Княгиницький заснував на початку XVII століття пустельний монастир східного обряду. В 1620 році монастир отримав ставропігію – незалежність від місцевої церковної влади з прямим підпорядкуванням Константинопольському патріарху. 1628 року монастир став протом (першим) – головним монастирем Галицького, Белзького і Кам'янець-Подільського воєводств Речі Посполитої, йому підпорядковувалося 556 інших монастирів на цих землях.

Монастир, обнесений оборонними мурами, виконував роль прихистку під час ворожих нападів. На подвір'ї обителі є кам'яні ливниці, з яких ведуть підземні ходи у гори. На території монастиря поховані засновники скита, апостоли Підкарпаття, святі Йов та Феодосій, а також гетьман України Іван Виговський. У церкві монастиря міститься знаменитий іконостас роботи Йова Кондзелевича, який відомий як Богородчанський іконостас, який нині є окрасою На-

Йов Княгиницький
1550–1621

Блаженний камінь

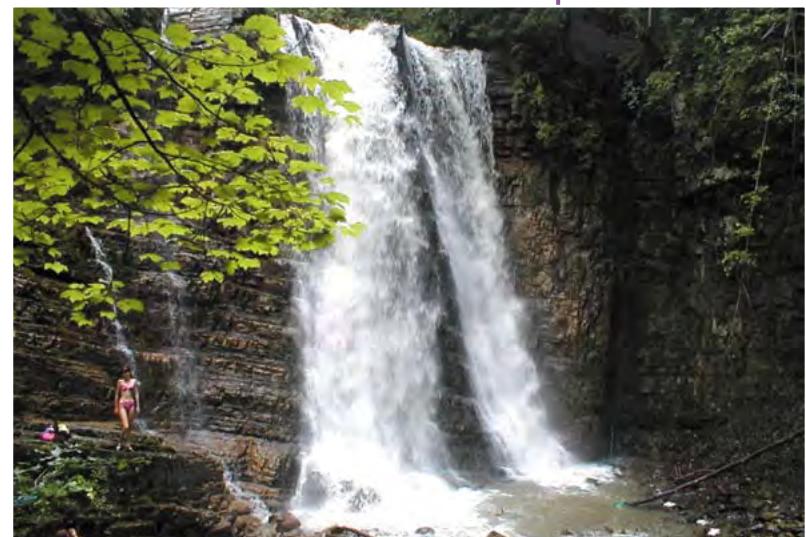

ціонального музею у Львові. У 1785 році австрійська влада закриває монастир. Відновлено монастирське життя лише 1998 року, нині він діє у складі Української православної церкви Київського Патріархату. Монастирське престольне свято – Воздвиження Хреста Господнього (27 вересня).

Манявський скит приховує багато нерозгаданих таємниць. Майже на кілометровій відстані від мосту на річці Маняви, по лісовій дорозі, поряд із монастирським озером знаходиться Блаженний камінь. Найбільшою загадкою для дослідників залишаються цілющі властивості води, яка збирається всередині печери, що утворилася у велетенському камені, який лежить на горі поряд із монастирем. Обов'язково помоліться біля Блаженного каменю, з-під якого б'є цілюще джерело, яке порівнюють з Людським та скушуйте ковтком святої води.

Ще однією загадкою монастиря є потужні потоки позитивної енергії, яка піднімається від підніжжя дерев'яного хреста, встановленого перед входом до монастирської церкви. Випростайте долоні над підніжжям хреста і потримайте кілька секунд. Відчуєте дивовижне тепло і легке поколювання у долонях. Не дивуйтесь, якщо люди поруч із вами плакатимуть. Природу цієї енергії досі не зумів пояснити ніхто. Це маленьке диво лише підтверджує, що Бог промовляє до нас різними мовами. Тож не забудьте подякувати Йому за все добре у вашому житті.

Неподалік від монастиря віднайдете найвищий водоспад Українських Карпат – Манявський водоспад, який витікає гірським каньйоном із 14-метрової висоти.

Манявський водоспад

ДАВНІЙ ГАЛИЧ

Старостинський замок

Галич, який дав назву усій Галичині, був вперше згаданий у літописах 898 року. Йому судилося стати столицею Галицького князівства (1144–1199) та найпотужнішого після занепаду Києва Галицько-Волинського князівства (1199–1349). У часи найбільшої могутності кордони Галицько-Волинської держави сягали Дніпра та Дунаю, поширюючись не лише на територію нинішньої Правобережної України, а й Румунії та Молдови. Площа давнього міста була набагато більшою за розмір сучасного районтуру, адже впродовж своєї історії столиця Галичини мігрувала між пагорбами високого берега Дністра, найбільшої річки Західної України.

Національний заповідник Давній Галич, у якому є ряд пам'яток європейського значення, займає площу 80 квадратних кілометрів і, крім самого Галича, розташований на території кількох сіл, які в той чи інший час були центром княжої столиці.

Пам'ятки, які входять до національного заповідника, знаходяться у сучасному Галичі і більшіх поселеннях – Крилосі, Шевченковому, Більшівцях. У Галичі збереглися два об'єкти пізнішої історії – кам'яна церква Різдва Христового XIV століття і рештки старостинського замку того ж часу.

Побачити замок можна, піднявшись пагорбом додороги просто з центральної площі Галича. У Галичі також обов'язково відвідайте музей караїмської історії, щоб дізнатися про життя та побут сповідників іудаїзму, які, на відміну від єреїв, не визнали талмуд священною книгою. Тут раніше було велике поселення караїмів,

яких король Данило Галицький у XIII столітті запросив з Криму.

Найдавніші пам'ятки колишньої княжої столиці знаходяться у селі Крилос. Тут можна побачити фундаменти Успенського собору XII століття, усипальниці галицьких князів, зокрема Ярослава Осмомисла, за якого Галицьке князівство досягло піку своєї величини. До наших днів збереглась каплиця Святого Василія, збудована в куті фундаменту Успенського собору у XV ст. У Крилосі також збереглися чисельні рештки давньої столиці, зокрема, Наличина могила, княжа криниця, митрополичі палати. Поруч, у селі Шевченкове, знаходитьться перлина галицької архітектури – церква святого Пантелеймона XII століття.

Додатковою цікавинкою Крилосу є також музейскансен народної архітектури і побуту Галичини. Кілька старовинних дерев'яних хат з різних куточків Галичини утворюють посеред лісу окрім поселення. У кожній хатині відтворено типовий побут галицької родини: ви дізнаєтесь що таке «ліжник», побачите як ткали пряжу, як товкли жито, що вибрали і що споживали, у яких печах готували їжу, у яких лулюках колисали дітей, зрозумієте як на одній лаві могла спати ціла сім'я. Тут таки вам покажуть типову гуцульську гражду і пояснять, чому житло горянині так сильно відрізняється від міських та сільських хат на рівнині. Підніміться крутыми сходами у дерев'яну дзвіницю, щоб оглянути скансен та Крилос загалом із висоти пташиного польоту.

Церква Святого Пантелеймона, XII ст.

СТАРУНСЬКИЙ ВУЛКАН

Європейською сенсацією село Старуня (нині Богородчанський район) стало ще у 1905 році, коли тут у покладах озокериту, який почали видобувати у XIX столітті, були знайдені цілі забальзамовані тіла доисторичного мамонта і волохатого носорога. Нині вони зберігаються у Львівському природознавчому музеї. У 1929 році науковці знайшли на території Старуні ще одного носорога (віком 24 тисячі років), бика, коня і песця, яких було доправлено до Кракова. Тоді ж у Кракові вийшла двотомна збірка наукових досліджень старунських знахідок.

Від 1977 року, після землетрусу у румунських Карпатах, у Старуні прокинувся чи не єдиний нині діючий у світі озокеритовий вулкан, виверження озокериту в якому досягало висоти 3 метрів. Тепер тут на невеликій площі діє 8 кратерів і 12 непостійних мікро-кратерів, через які регулярно виділяється вода, грязь, пульпа та газ.

Подивитися на Старунські диво-вулкани може кожен. На даний час у Старуні здійснюється науково-туристичний проект «Парк льодовикового періоду».

ПОЇЗДКА ОКОЛИЦЯМИ

КОЗАКОВА ДОЛИНА

Ще 1648 року козаки Височана розбили на цьому місці табір, після чого в пам'ять про козаків люди прозвали це місце Козаковою Долиною. Заказник має розвинений рослинний та тваринний світ, а за бажанням туристи можуть скористатись прокладеними велосипедними маршрутами.

КРИЇВКА В «ПРОВАЛІ»

В лісі біля села Клубівці по дорозі на Тернопіль, в урочищі «Провал» знаходитьться повстанська криївка, з якою пов'язані трагічні події. 13 березня 1951 року енкаведисти прийшли сюди, перекрили лісові дороги та, розшукавши криївку, знущалися з воїнів Української Повстанської Армії, які були в ній. Сьогодні криївка – мовчазний свідок героїчної історії, який здатний розкрити для туристів маловідомі сторінки національно-визвольної боротьби новітніх часів.

ТИСМЕНИЦЯ – КУШНІРСЬКА СТОЛИЦЯ

Маленьке місто Тисмениця у 10 км від Івано-Франківська, з'явилося набагато раніше від обласного центру, відоме воно з 1062 р., тобто з часів Київської Русі. Станиславів же довгий час розвивався як «місто біля Тисмениці» і остаточно вирвався вперед лише у другій половині XIX ст. Саме в той час Станиславів дав добро на прокладення через місто залізниці, тоді як влада Тисмениці зчинила спротив появі на своїх землях «залізних коней» (залізниці тут немає досі).

Проте Тисмениця – визнаний центр кушнірства України. Тут віддавна існував кушнірський промисел, а ремісники були об'єднані у вільну федерацію. У 1891 тут створено перше в сучасній Україні промислове кушнірське підприємство (нині – Хутрофірма «Тисмениця»). Підприємство одним з перших в колишньому СРСР пройшло процес роздержавлення. А у квітні 1993 року хутрофірма першою серед кушнірських підприємств в незалежній Україні представила власну колекцію виробів на Міжнародному хутровому ярмарку у Франкфурті-на-Майні. Це стало доб्रим стартом для міжнародних зв'язків фірми. З 1990 року діє українсько-голландська компанія «Тикаферлюкс» – визнаний лідер виробництва хутра в Україні.

Завітавши у фірмові магазини хутра, Ви отримаєте задоволення від чудової якості, дизайну, вишуканості натурального хутра, а також від сервісу та уваги персоналу.

Дністровське лісництво
Тисменицький район,
Івано-Франківська
область
48°58'44" пн. ш.,
24°46'02" сх. д.

с. Клубівці,
Тисменицький район,
Івано-Франківська
область

Хутрофірма
«Тисмениця»
вул. Вербова, 9
м. Тисмениця,
Івано-Франківська область
0342 58 50 01
www.hutro.com

«Тикаферлюкс»
вул. Вербова, 9Б
м. Тисмениця,
Івано-Франківська область
0342 58 59 28
www.tikafurlux.com.ua

ДІБРОВА В ПІДГІРЇ

урочище «Діброва»,
с.Підгір'я,
Богородчанський район,
Івано-Франківська
область
(03471) 2-30-82

В екоцентрі с. Підгір'я поблизу Богородчан ростуть унікальні породи хвойних та екзотичних дерев, листяних рослин, які представляють флору майже всіх континентів планети.

Зокрема, саме тут ви можете прогулятись алеєю з 24 кедрів, висаджених досвідченими лісівниками, пройтись облаштованими стежками.

Унікальними є трохисотлітні дуби, які мають пам'ятати опришківські загони Олекси Довбуша, що орудували в цих лісах у першій половині XVIII ст. Тому зелених велетнів й називають дубами Довбуша. В дуплах дерев облаштували собі природні вулики дики бджоли.

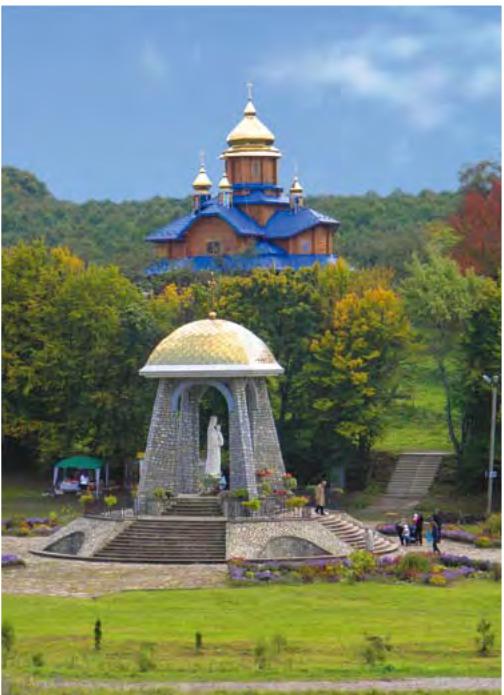
В ПОГОНЮ – ЗА ДУХОВНИМИ СКАРБАМИ

с. Погоня,
Тисменицький район,
Івано-Франківська
область

Колись у цій місцевості неподалік від Тисмениці виникло село Погоня, спалене на зорі Середньовіччя татарами. Озброєні кочівники на конях гнали селян, рубаючи чоловіків шаблями і беручи в полон жінок. Звідси й пішла назва села. Згодом тут виникла чернеча обитель, яка з XVII ст. уславилася чудотворною іконою Пречистої Діви Марії. В знак вдячності за ласки і чудес-

не зцілення, отримані при іконі, на пожертви шляхтянок Івани Велигорської та Софії Загвойської в 1736 році в обителі було збудовано нову церкву Успіння Пресвятої Богородиці. Ліквідований комуністичною владою після Другої світової війни монастир відновив діяльність у 1992 р. Тут же знаходитьться чудом збережена ікона, яку благословив Понтифік Іван Павло II, відвідавши Україну у 2001 році.

Нині Погоня – один з духовних центрів Прикарпаття, що приваблює численних паломників та туристів. Відвідайте малюничий дерев'яний храм, доторкніться до благодаті та сакральної сили Погоні.

ДЕ МОЖНА...

Поїсти та випити в місті	62
Переночувати в місті	73
Поїсти та переночувати за межами міста	76
Придбати	78
Забавити діток	82
Відпочити	83

«Безсумнівно, що головним призначенням цього поселення є дріб'язкова насолода, насолода від дрібниць. У такому стані ми живемо вже кілька століть»

Тарас Прохасько

ДЕ СМАЧНО ПОЇСТИ І НЕ ТІЛЬКИ...

«СВІТЛИЦЯ МУЛЯРОВА»

Двоповерхова кнайпа облаштована в колишній квартирі та зберігає дух приватного галицького помешкання. Антикварні меблі, гуцульська вишивка, розписні тарелі створюють домашній затишок і налаштовують на відпочинок. Родзинкою закладу є галицька кухня. Страви готують із місцевих продуктів за давніми переписами місцевих кухарок. Спробуйте вареники з лівером та квасолею, гуцульську печень у горщиках із печі, струпці (налипники) з різними начинками. І обов'язково ароматні настоянки: хрінівку, тминівку чи лимонну стерку.

«ВОЙЦЕХ»

Відкриття "Войцеху" ставить під сумнів необхідність існування в місті краєзнавчого та етнографічного музеїв. Такої вичерпної картини побуту Галичини 19-20 століття, як у "Войцеху", годі шукати. Стіни кафе прикрашають тарелі, глечики, кожухи, хустки, вишиванки, ліжники та ще тисяча дрібниць. "Войцех" славиться смачними стравами регіональної галицької кухні та домашніми настоянками.

«МАНУФАКТУРА»

У цьому закладі панує еко-стиль у всьому: від інтер'єру до меню. Багато дерев, живі рослини, пастельні тона створюють живу атмосферу затишку та спокою. Родзинкою меню є бельгійські гофри. Солені – з лососем і зеленим маслом, з куркою та овочами, грибами та сиром. Із солодких – радімо гофри з бананом та шоколадом, з ананасом та вершками. Є також зупки (супи), салати та другі страви. У "Мануфактурі" є різноманітні забавки для дітей, то ж малята матимуть чим зайнятись, поки ви відпочиваєте. Тут можна придбати хенд-мейд-суvenіри на згадку про Івано-Франківськ.

PASAGE GARTENBERG

Ще кілька років тому всередині пасажу був мало-привабливий торговий центр, однак його власник вирішив зробити подарунок місту й власним коштом відреставрував споруду. Оновлення будівля ззовні та зсередини доволі точно відтворює вигляд Пасажу братів Гартенбергів, збудованого у 1904 році як галерею та ресторан. Крізь скляний дах пасажу, відновлений за кресленнями з Віденського архіву, вдень видно небо, а вночі – зірки. Тут працює ресторан, паб, піцерія та кав'ярня, що відчиняється о 7-ій ранку.

ЛАУНЖ-БАР «ВАЛЬЯЖ»

Це триповерховий комплекс з інтер'єром у стилі гламур. "Вальяж" відомий оригінальною кухнею і особливо сподобається поціновувачам кулінарних експериментів. Вареники тут готують із зайчиною, пельмені з білими грибами, а на перше частоуть супом із ракових шийок. Рекомендуємо гусячу грудку під пряним соусом зі слив або свинину з розмарином, рисовою локшиною та червоною квасолею під гострим соусом "5 перців".

вул. Чорновола, 5
 (0342) 53-90-29
099-17-91-861
097-09-95-805
 пн-чт: 10:00-23:00
пт-ні: 10:00-24:00
www.muliarova.if.ua

вул. Чорновола, 5
 (0342) 75-15-19
 пн-пт: 10:00-23:00
сб-нд: 10:00-24:00
www.wojceh.if.ua

пл. Міцкевича, 6
 093-346-92-06
 пн-пт: 9.00-23:00
сб-нд 10:00-23:00
www.manufactura.23.ua

вул. Незалежності, 3
 (0342) 72-51-01
www.pasage-gartenberg.com

вул. Незалежності, 21
 (03422) 2-26-48
 10:00-23:00

ДЕ ШВІДКО ПОЇСТИ?

Заклади швидкого обслуговування

КАФЕ «ДЕЛІКАТЕС»

вул. Незалежності, 40
пл. Ринок, 1
 10.00-23.00

КАФЕ «ЗОЛОТА ЛІРА»

вул. Тринітарська, 2
 пн-пт 10:00-19:00
сб. 10:00-16:00

КАФЕ «ВИНОГРАД»

вул. Чорновола, 4а
 (0342) 72-00-90,
(0342) 72-00-85
 11.00-19.00

РЕСТОРАН ШВІДКОГО ХАРЧУВАННЯ «БАСКЕРВІЛЬ»

вул. Заклинських, 7а
 (0342) 50-02-32
 10.00-17.45

«ПИРІЖКОВА»

вул. Вітовського, 19
 (03422) 3-25-24
 пн-пт. 7.00-20.00
сб-нд 8.00-20.00

кафе "Войцех"

КАВ'ЯРНІ

«ГОВОРІТЬ ІВАНО-ФРАНКІВСЬК»

Найкращі у місті еспресо, американо та капучіно. Цю кав'ярню радимо кавоманам, а також усім, хто любить насолоджуватися смаком кави. Шанувальникам чаю також є з чого вибирати. окремої уваги заслуговують торти та тістечка власної випічки – від традиційного сирника і «Захера» (Мазоха) до екзотичних тортів із ожинкою, малинових шарлоток та нормандських пирогів із грушою. Оригінальний інтер'єр приваблює сюди творчих людей та туристів. Екскурзовіни різьблени столи розповідають про місцевий культурний ландшафт, його визначних фігур – поетів, письменників, художників і навіть божевільних, даючи нове життя місцевим легендам. При вході з боку вул. І. Труша зверніть увагу на пам'ятну дошку Леонардо да Вінчі – вічний двигун Європи, який міг би жити у цьому місті, якби...

«КІМБО»

Кав'ярня із доволі класичним інтер'єром у коричнево-пастельних тонах. Окрім, власне кави, тут пропонують найбільший у місті вибір кавових напоїв на усі смаки. До кави чи чаю – тістечка, торти, налискники, а якщо хочеться чогось соліднішого – тости з різними начинками. У «Кімбо» можна також поснідати – вже з 8-ї ранку.

«ЦУКЕРНЯ»

Серед сторічних креденсів зі старовинним посудом та статуетками, картинами на стінах та смугастими диванчиками почуваєшся наче у вітальні якогось помешкання, скажімо, у Відні сто років тому. Добра кава та розкішний вибір плянів і тістечок власного виробництва. Звичайно, не обійтися без штрудлів, сирників, «Мазоха», «Шварцвальда», і «Пішнігера».

«РЕПРИЗА»

Круасани з шоколадом, кренделі з мигдалем, даніші з маком та вишнею, турновери зі шпинатом щодня заманюють до кав'ярні прихильників свіжої хрусткої випічки. У «Репрезі» також великий вибір тортів та цукерок ручної роботи. Тут можна поснідати та перекусити омлетом, салатами чи легкими зупками. Інтер'єр ненав'язливий та оптимістичний, в теплих кольорах.

«STREET COFFEE»CAFE & SHOP

Кав'ярня в американському стилі запрошує забігти до середини на хвилинку, не відкладаючи поточних справ. Тут можна швидко випити кави і перекусити смачними сендвічами, ролами чи паніні з курятиною, лососем та овочами. Інтер'єр у зелено-коричневих тонах дарує спокій та тонізує одночасно. До кави пропонують кільканадцять видів десертів: від тірамісу, до штрудлів, чізкейку та торту «Наполеон».

✉ пл. Ринок, 8
☎ 095-760-9113
🕒 пн-пт 8.00-22.00
сб-нд 9.00-22.00
www.hovority-ivano-frankivsk.23.ua

✉ вул. Незалежності, 10а
☎ (0342) 77-87-94
🕒 пн-пт 8.00-23.00
сб 9.00-23.00,
нд 10.00-23.00

✉ вул. Незалежності, 20
☎ 0342-71-14-81
🕒 пн-пт 9.00-22.00
сб,нд 11.00-22.00

✉ вул. Мазепи, 4
Незалежності, 19
Пл. Міцкевича, 8а
🕒 8.00-22.00

«ЛЬВІВСЬКА МАЙСТЕРНЯ ШОКОЛАДУ»

Це справжній шоколадний рай: понад 50 видів цукерок ручної роботи від львівських кондитерів, виготовлених із натурального бельгійського шоколаду (чорного, білого, молочного). Пригощають львівською кавою, часом та гарячим шоколадом. Тут можна придбати набори цукерок, марципані та шоколадні фігурки у подарунок.

«БІЗЕ»

У «Бізе», окрім доброї кави з молоком та капучіно, досить великий вибір страв та десертів на різні смаки (тут можна спробувати lungo – еспресо «по-радянськи»). Комусь сподобається квасоля по-гуцульська та підсмажені млинці з квашеною капустою, а хтось насолоджується англійським паштетом на підсмажених крутонах, салатом із запеченого кролика та овочів гриль чи фореллю-гриль із соусом з білих грибів. Інтер'єр у вікторіанському стилі. З вікна зближка видно Колегіату (парафіяльний костел) з гербом магнатів Потоцьких на бічній стіні.

КАВ'ЯРНЯ У «PASAGE GARTENBERG»

Єдина у місті запрошує на каву з 7-ї ранку. До кави пропонують великий вибір десертів: штрудлі, чізкейки, тірамісу, млинці та не тільки.

✉ вул. Мазепи, 6
☎ (0342) 71-44-40
🕒 09.00-22.00

✉ вул. Галицька, 31
☎ (0342) 55-94-00
🕒 7.30-23.00

✉ вул. Незалежності, 3
☎ (0342) 72-51-01
🕒 7.00-23.00
www.pasage-gartenberg.com

КАВ'ЯРНЯ «ЗЕРНО ІСТИНИ»

КІНОТЕАТРУ «ЛЮМ'ЕР»

Кав'ярня розташована на першому поверсі кінотеатру у самісінському центрі міста. Окрім великого вибору кавових напоїв, тут пропонують також смачні сніданки, салати та гарячі закуски.

✉ вул. Грушевського, 3
☎ (0342) 50-55-55
050-373-2483
🕒 10.00-23.00
www.kinolumiere.com

БАР «1662»

Розташований у фортечній галереї «Бастіон». У його числовій назві вшановано офіційну дату заснування Станиславова. Романтична кав'ярня, через вікна якої можна роздивитись старовинні каземати та археологічні залишки Станиславівської фортеці. До кави радимо морозиво, що виготовляють тут же. Фірмова десертина страва – мотанець (щось подібне ви можете з'їсти в Угорщині чи Румунії).

✉ Провулок Фортечний, 1
☎ 0342-75-06-62
🕒 10.00-20.00

ЛІТНЄ КАФЕ «ВЕРАНДА»

Кафе цілковито виправдовує свою назву, адже є справді нагадує велику і затишну веранду заміського будиночка. Поруч – добротна бруківка та зелень площи Міцкевича. Затишок створюють дерев'яні меблі та підлога, пастельні тона в інтер'єрі та квітучі рослини. У «Веранді» частують солодкими та соленими гофрами, сендвічами, молочними коктейлями, кавою, пивом та іншими напоями. Є велопарковка. Кафе працює з травня по жовтень.

площа Міцкевича
 093-346-92-06
 пн-пт 9.00-23.00
сб-нд 10.00-23.00

«ГАЛКА»

вул. Бельведерська, 14
 (0342) 4-72-55
 08.00-22.00

Найстаріша у місті кав'ярня, де окрім кави, чаю та алкоголя, фактично, більше нічого немає. Відвідувачам цього закладу нічого більше їх не потрібно. Барменові найчастіше замовляють просто "каву" або "коњячок". Це типово галицька кав'ярня, у якій збираються не для того, щоб насолоджуватись кавою, а щоб поговорити, тому найвідданіші клієнти нерідко навіть не згадують, що крім просто "кави" тут є десятки сортів арабікі та робусті.

«ВІДЕНЬ»

вул. Бачинського, 2
 +380342553000
 8:30 - 23:00
viden.kava@rambler.ru

«Відень» – це виняткова нагода відчути подих Відня у самому центрі міста Івано-Франківська, скуштувати вишуканих страв та напоїв, насолоджуючись при цьому ненав'язливим звучанням музики. За свій час кав'ярня «Відень» зберегла австрійську атмосферу, польський дух та українську гостинність. Торт «Захер», «Віденський шніцель», соковитий стейк та ароматна кава створені у кращих традиціях австрійської кухні, є результатом співпраці кав'ярні «Відень» з провідними віденськими кухарями. Автентичний інтер'єр з оригінальним віденським живописом, поєднання сучасності з шармом старовини створюють враження перебування відвідувачів у центрі європейської столиці.

КУХНЯ НАРОДІВ СВІТУ**ЛОББІ-БАР «ЦІМЕС»**

Бар розташований на першому поверсі готелю "Під темплем" у дворі єдиної нині діючої у місті єврейської синагоги. «Цімес» позиціонує себе як перший кошерний заклад у Західній Україні. Едине місце у Франківську, де можна скуштувати форшмак, хумус та леках, а також капучино на кокосовому молоці.

вул. Старченіх, 7а
 (0342) 59-53-33
 08.00-22.00

«ТЕРЕК»

вул. Мазепи, 16
 (0342) 50-80-45
 11.00-23.00

Ресторан української та кавказької кухні. Радимо скуштувати суп-харчо, чахобілі, хінкалі, люля-кебаб, фіджин та фірмовий червоний грузинський соус. Власник закладу – кавказець, тож тут максимально дотримуються автентичних рецептів.

«НАТАЛІ»

Ресторан італійської кухні з класичним італійським інтер'єром та меню. Окрім салатів із телятини та в'яленими помідорами, пасті, лазанії, різноманітної піци та прошутто із динею, рекомендуємо також телятину з лисичками під шафрановим соусом. У закладі великий вибір вин.

вул. Січових стрільців, 41
 (0342) 2-37-17
 11.00-24.00

СУШІ-СТУДІЯ

Спеціалізований заклад японської кухні. Okрім завжди смачних та свіжих суші, радимо спробувати зупку з лососем, салат «Miso» з грибами шійтаке та гаряче морозиво на десерт. Влітку працює тераса (у дворику).

вул. Вагилевича, 8
 (0342) 53-90-18
 11.00-22.00

«FLORENS»

Якщо ви любите піцу, то вам конче потрібно сюди. Невибагливий дизайн компенсує смачна італійська кухня та вдало підібрана лінійка вин. У «Флоренсі» піцу випікають у відкритій печі на дровах. Будь-який вибір піци не стане помилкою. Тут також дуже смачно готують мінестроне, грильований баклажан з пармою, салатом та в'яленими томатами, пасту з телятини, білими грибами та пармезаном.

вул. Галицька, 7
 (0342) 77-77-39
050-404-78-78
 10.00-20.00

РЕСТОРАНИ**ПАНОРАМНИЙ РЕСТОРАН-КАФЕ «ЛЕГЕНДА-ЦЕНТР»**

Піднявшись прозорим ліфтом на п'ятий поверх, потрапляємо у панорамний ресторан з виглядом на стару частину Івано-Франківська – Станиславова, насамперед, ратушу та площу Ринок. Заклад пропонує вишукані страви європейської кухні, як от суп-пюре з червоної ікри та шпинату чи зубатку під цитрусовим соусом. Добрий вибір страв української кухні. Любите солодке? Зверніть увагу на вигадливі композиції з італійського морозива та різноманітні додатки до них.

Площа ринок, 18а
 (0342) 72-25-50
 10.00-24.00
legenda.if.ua

«CORASSINI»

Сучасний модний ресторан у Фортечній галереї "Бастіон", якому надано ім'я проектанта та головного будівничого (1662-1672 рр.) Станіславівської фортеці Франсуа Корасіні. Спокійний інтер'єр з використанням натуральних матеріалів сприяє відпочинку. Скуштуйте страви-гриль.

Провулок Фортечний, 1
 10.00-22.00 взимку
10.00-23.00 влітку
10.00-20.00 вівторок

«ФРАНКО»

"Франко" входить у рейтинг 100 найкращих ресторанів України. Це бездоганний ресторан з точки зору кухні, інтер'єру та обслуговування. Виковані й завжди любезні офиціантки подають страви у білих рукавичках і однаково ставляться до клієнтів різного статусу. Радимо суп з броколі та фуагрою, салат з копченого вугра або з рукою та креветками. На друге скушуйте паселью по-корсиканські, чорну тріску зі спаржею чи гусячу магре з грушеною у бліому вині.

«ФОНТУШ»

Сімейний ресторан для відпочинку з родиною та дітьми. Меню ресторана порадує любителів української національної кухні. Різноманітні салати та закуски, страсти з телятини та свинини, традиційний український борщ, вареники, холодець. Особливою родзинкою кухні ресторана є віденська сторінка меню: салат «Австрійський», Штайріпор, фірмовий віденський шніцель, віденські ковбаси власного виробництва з тушеною капустою, гуляш штірійський, тірольські та абрикосові кнедлики, яблучний штрудель, торт «Захер» та звичайно віденська кава.

**РЕСТОРАН «АЛЬПІЙСЬКИЙ» ГОТЕЛЮ
«РЕЙКАРЦ ПАРК ГОТЕЛЬ»**

Готель, де розміщено ресторан, ховається у затінку паркових дерев, поміж двома озерами. Заклад нагадує просторий, але затишний і світлий мисливський будинчик із виглядом на озерну блакит. Тут пропонують європейські страви, а у сусідньому гріль-барі "Ранчо", атмосфера в якому навіяна американським Диким Західом, до вашої уваги великий вибір страв на грилі: крильца, стейки, овочі, до яких також чималий вибір пива. Обидва заклади мають літні тераси з гарними краєвидами.

РЕСТОРАНИ ГОТЕЛЮ «НАДІЯ»

У просторій залі ресторана "Національний" залишилося та світло. Скушуйте тут автентичні українські страви, як от банош із бринзою, печено по-гуцульськи чи телятину з білими грибами. В інтер'єрі ресторана "Європейський" панує вишуканість та мінімалізм. Тут – вибір страв європейської кухні на будь-який смак.

РЕСТОРАН У «PASAGE GARTENBERG»

вул. Незалежності, 3
Ресторан "Национальний"
12.00-24.00
Ресторан "Європейський"
7.00-23.00
(0342) 77-87-47

Вишуканий мінімалістичний інтер'єр у пастельних тонах, тут нічого не буде відволікати від відпочинку. Окрасою зали є розкішний білий рояль, що звучить вечорами. З великого асортименту страв європейської кухні та авторського суші-меню вам обов'язково щось припаде до душі. Радимо скушувати юшку з перепілки зі шпинатними галушкиами, форель фаршировану білими грибами, а на десерт – грушу "Спеціаль" у вині з морозивом.

«САДКО»

"Садко" має всі переваги заміського ресторана, але при цьому знаходиться в межах міста на березі мальовничого озера. Сьогодні ресторан залишається унікальним місцем для відпочинку. У ньому поєднані високий рівень комфорту й обслуговування, вишуканий інтер'єр і неперевершенні страви. Ресторан "Садко" організовує та проводить на високому рівні банкети, фуршети, закриті корпоративні вечірки. У літній період гості ресторану, відпочиваючи на затишній терасі, зможуть насолодитися краєвидами паркового пейзажу та міського озера.

РЕСТОРАНИ В НАЦІОНАЛЬНОМУ СТИЛІ**«АРКАН»**

У «Аркані» зупиняється час – суєта міста, пил доріг, нудьга бетону – все залишається за порогом. Перед вами відкривається особливий та неповторний ресторан, взірець смаку та стилю. Жива музика розливається по залу, обслуговування приемне та ненав'язливе, а страви власного приготування і тільки з натуральних складників задовільняють потреби найвимогливіших споживачів.

Ресторан «Аркан» забезпечить Вам прекрасний відпочинок з сім'єю, успіх при спілкуванні з діловими партнерами і просто чудово проведений час. Спеціалізація ресторану «Аркан» – смачні традиції Галичини.

РЕСТОРАН-КОЛИБА «ГРАЖДА»

Ресторан-колиба "Гражда" – це смачні страви, гуцульська музика, хороший настрій та присміні враження! Відвідувачі гостинно запрошують на святкування весіль, банкетів, ювілеїв, христин, веселих вечірок, романтичних зустрічей, проведення ділових переговорів, ранкових сніданків, бізнес-ланчу, корпоративів та інших святочних і урочистих подій. Смачна українська кухня, жива музика та привітна обслуга присмінно здивують вас своєю вишуканістю.

«ВИТРЕБЕНЬКИ»

Інтер'єр ресторану виконаний у вишуканому українському етнографічному стилі, який підкреслюють і елементи древньої архітектури, і речі ужиткового характеру. Приємно вражають і налаштовують на відпочинок не тільки відроджені традиційні національні страви, а й предмети, які розповідають нам про традиції та звичаї, багатовікову культуру нації: глеки та збаночки, обереги, вишивані рушники, фрагменти української стріхи та дерев'яні софіти. Завітавши до нас, Вас зустрінуть бездоганним обслуговуванням та смачною українською кухнею. В меню ресторану представлені найрізноманітніші страви на будь-який смак, а для гурманів – навіть з фірмовими "витребеньками".

вул. Г. Мазепи, 138
(0342) 71-01-93
068 469 84 09
11:00 - 23:00

вул. Тисменицька, 249а
(0342) 77-87-47
11.00-24.00

вул. Пасічна, 54-А
(0342) 58-51-11
(095) 54-17-111
12.00-23.30

вул. Українських Декабристів, 45
(0342) 78-73-15
11.00-24.00
www.vytrebenky.com.ua

КОЛИБА «НА СТАВКАХ»

Як провести вихідні, якщо хочеться бути поблизче до природи, але і не дуже далеко від міста? Один із варіантів - колиба «На ставках». Навколо самої колиби знаходиться кілька ставків, біля яких - столики і лавочки. Також тут є спортивний майданчик, де всі охочі можуть пограти у футбол, волейбол, бадмінтон та інші ігри для душі.

КОЛИБА «ТРЕМБІТА»

Розташована неподалік залізничного вокзалу міста, колиба передає весь колорит Івано-Франківського регіону. Особливо високо цінують відвідувачі автентичні українські страви, які готуються з натуральних продуктів. Затишна атмосфера, жива музика, інтер'єр закладу – все це дозволить вам гарно відпочити, відмінно провести час і відчути себе наче вдома.

КОЛИБА «ВОДОГРАЙ»

У «Водограй» вас зустрінуть бездоганним обслуговуванням, усмішкою та смачною українською кухнею. Колиба розрахована наявіть на найвідагливіших клієнтів, які прагнуть відпочити з близькими і друзями, відновити сили, а також набратися нових вражень завдяки інтер'єру, виконаному в українському старовинному стилі та затишній атмосфері. Вражать також і предмети декору, які розповідають про богату українську культуру. Це єдина колиба в місті, де не тільки витримано відповідний інтер'єр, а й горіт вatra всередині приміщення. Декілька секунд і під веселій тріскіт вогню вже смажиться запашний шашлик з домашнього м'яса чи риби.

ГРИЛЬ-РЕСТОРАН «ВУЛИК»

 11 сортів пива, широкий вибір м'яса на грилі та різноманітні страви української кухні – ось заради чого варто завітати у «Вулик». Тут весело, шумно, але все чітко та впорядковано, як у справжньому вулику. На літньому майданчику, поряд з рестораном, буде чим зайнятись і дорослим, і дітям. Якщо ви шукаєте місце, де можна весело провести час та смачно поїсти, то ви неодмінно повинні завітати у «Вулик».

 Шоссе Калуське, 2
 (097) 411-51-38
 12.00-23.00

 вул. Вовчинецька, 135
 (0342) 77-97-84
 11:00 до 24:00

 вул. Юліана Целевича, 4
 (0342) 58-38-78
 Пн-пт 11.00-24.00
сб-нд 12.00-24.00

 вул. Ласічна, 43
 (0342) 58-54-21
066-307-26-74
 11.00-24.00
www.vulyk.if.ua

ПАБИ**ПИВНИЙ КЛУБ «ДЕСЯТКА»**

Смачна кухня, помірні ціни, інтер'єр класичного пабу з масивними дубовими меблями й безліччю пивної атрибутики довкола, а також зручне розташування забезпечили «Десятці» всенародну любов та постійні черги. Щоб потрапити сюди, краще замовити столик заздалегідь. У клубі скушуйте барної зі шкварками, холодець з цвіклями, соковиту голонку або угорський суп-гуляш. Великий вибір пива власного виробництва.

 вул. Шашкевича, 4
 (0342) 71-21-21
050-338-16-56
 12.00-22.00
www.beerclub10.if.ua

РЕСТОРАН – СТЕЙК-ХАУС "NATÜRLICH"

Заклад з ностальгійною атмосферою, навіяною уявленнями франківців про стару добу Австро-Угорщину. Віденські стільці, старі друкарські машинки, пивні кухлі і портрети цісаря на стіні. Родзинка пабу – цепеліни з грибовою підливою, мізерія, цвіклі та борщок з вушками. До наїздів оберіть доброе пиво, наприклад, «Калуське експортове з Відня».

ПАБ «РОТОСКІ»

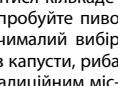
Розташований навпроти автентичних фортечних валив, які оточують палац Потоцьких. Кажується, десь зовсім поруч пролягають таємничі підземні ходи старого міста. Окраса пабу – портрети фундаторів Станіславова Анджея та Станіслава Потоцьких, а на стінах можна розглядіти старі таблички з польськими (австрійськими) назвами міських вулиць. Тут пригощають фірмовим Станіславським пивом, до якого радимо кропли під вершковим соусом або баранину з картоплею та салатом.

 вул. Січових стрільців, 10
 (0342) 2-54-09
 12.00-23.00
 10.00-23.00

«ПАНОРАМА-ПАБ»

Паб приваблює класичним напівмороком, тъмяними дерев'яними меблями та найдовшою в Івано-Франківську барною стійкою, за якою може одночасно розміститися кількаадеяантів любителів хмільного напою. Обов'язково спробуйте пиво «Панорама», що готують у закладі. До пива – чималий вибір страв на грилі: ковбаски, овочі, стейки, гарніри з капусти, риба смажена у піві – усого не перелічиш. Паб є традиційним місцем концертів рокової та важкої музики.

 Північний бульвар, 3а
 (0342) 77-30-10
067-342-5550
 пн. 15.00-04.00
вт-нд 12.00-04.00
www.panpub.com.ua

ПИВНИЙ КЛУБ «П'ЯТНИЦЯ»

Підвалинний паб у стилі англійського (лондонського) мінімалізму. З приймача лунає «Yesterday», а стіни прикрашає британський прапор та зображення королівської гвардії. Скушуйте великий дерун «Біг-Бен», салат із підлінками або форель на духмяних травах. І обов'язково замовте фірмове пиво «П'ятниця» – незалежно від дня тижня!

 вул. Мазепи, 24
 (0342) 75-22-22
 11.00-24.00
www.5niza.com.ua

вул. Грушевського, 3
 (0342) 50-55-55
 050-373-2483
 10.00-23.00
www.kinolumiere.com

ПИВНЕ КАФЕ КІНОТЕАТРУ «ЛЮМ'ЄР»

У будинку, де сьогодні розташований "Люм'єр", у 1929 році відкрився перший звуковий кінотеатр у місті – "Тон". Родзинкою історичної будівлі є найкраща у Франківську літня тераса з розкішними псевдоісторичними колонами, розташована на другому поверсі. На терасі у теплу пору року працюють столики від пивного кафе кінотеатру. Чи влітку, чи взимку тут пригощають доброявкою, смачним гриль-меню, пропонують великий вибір солодких та солених млинців, а на десерт – шоколадне фондю з фруктами.

«ПІНТА-ПАБ»

Великий паб-підваль на стометрівці з доволі оригінальним меню. До фіrmового пива "Пінта" вам поададуть смажених карасів, чебурек з бринзою або чебурек із м'ясом та кропом чи закуску зі скумбрією з запеченою картоплею у мунидирі. На гарнір до великого асортименту смажених ковбасок радимо квасольку по-бретонськи.

ПИВНИЙ ДІМ «БОЧКА»

Двоповерховий заклад на площі Ринок із кілько-ма залами під землею, здається, наче ти й справді всередині великої бочки. Багато дерева, каменю та залізних світильників. До фіrmового бочкового пива радимо щіку з картоплею "Грате" у фользі, млинці з білими грибами та угорський бограч. Компанії пасуватиме "бочкарська пропозиція" вагою 1700 г: картопля, телячий язик, тигрові креветки, баварські, нюрнберзькі та мисливські ковбаски з салатами та соусами. На коня – фіrmова настоянка "дубова бочка".

ПАБ «PIWNICA»

Інтер'єр закладу оформленний в традиційному для пабів стилі: меблі дерев'яні, стіни прикрашені тематичними картинами. Відвідувачам пропонується широкий вибір сортів пива різних всесвітньо відомих брендів. У пабі вариться живе фіrmове пиво "Півниця". Привітливий персонал та відмінна атмосфера створяють всі умови для прекрасного відпочинку в компанії друзів або бізнес партнерів.

вул. Старченіх, 3
 (0342) 75-20-54
 9.00-24.00
www.bochka-pub.com

вул. Старченіх, 42-а
 (342) 54-28-76
 050-153-07-16
 11:00 до 23:00

ГОТЕЛІ

ГОТЕЛЬ-РЕСТОРАН «ЧОРНИЙ ЗАМОК»

Комплекс відпочинку «Чорний замок» був відкритий в 2003 році, з першого дня ставши одним з найбільш концептуальних закладів України. Архітектура, інтер'єр, всі аксесуари та лицарські атрибути, а також знаменита далеко за межами України, ситна і рясна авторська кухня, – власноруч створені талановитими власниками.

Чудовий готель комплекс побудований в австро-угорському стилі XV-XVI ст., що привертає увагу туристів. Інтер'єр, виконаний в історичному стилі тієї епохи, відрізняється товстими кам'яними стінами, багатою обробкою і масивними меблями.

Калуське шосе, 7
 (0342) 57-15-35
 (098) 304-70-08
www.blackcastle.com.ua

вул. Коновалця, 346

066 91-45-974
 0342 50-50-45

www.bystrytsya.if.ua

ГОТЕЛЬ «БИСТРИЦЯ ЛЮКС»

«Бистриця Люкс» – це територія бізнесу та енергетика відпочинку. До ваших послуг номери високого класу, якісна українська та європейська кухня, конференц-зал та кімната переговорів. Затишок, гостинна домашня атмосфера – це те, на що ви можете очікувати під час відвідування закладу.

ГОТЕЛЬ «REIKARTZ ПАРК ГОТЕЛЬ ІВАНО-ФРАНКІВСЬК»

Готель «Reikartz Парк Готель Івано-Франківськ» вдало розташувався у тихому й мальовничому місці на березі озера поруч з міським парком. Це одна з кращих зон відпочинку в місті. До того ж від готелю можна за п'ять хвилин дістатися до історичного та ділового центру міста.

Готель пропонує 38 сучасних номерів, ресторан європейської та української кухні з красивим VIP-залом, стильний гриль-бар, конференц-зал і переговорну кімнату, літній терасу та фінську сауну.

вул. Мазепи, 146

0342 59 55 95

www.reikartz.com/uk/hotels/ivano-frankovsk

ГОТЕЛЬ-МУЗЕЙ «ПІД ТЕМПЛЕМ»

Вашій увазі пропонуються номери, які здатні задовільнити Ваші очікування та побажання щодо комфорту та зручності перебування. Атмосфера розкоші та витонченості інтер'єру, старовинна архітектура та історичне розташування – не залишить байдужим нікого та відповідатимуть високому рівню обслуговування і підкреслять ваш статус.

вул. Старченіх, 7а

(0342) 595 333

www.tempel.if.ua

ГОТЕЛЬ «БАНДЕРШТАДТ»

Готель знаходиться поряд з міжнародним аеропортом «Івано-Франківськ» біля дороги, що веде із міста в напрямку туристичних курортів області.

Відвідувачам пропонуються комфортабельні номери, оформлені в пастельних тонах та оснащені всім необхідним для хорошого відпочинку. З номерів готелю відкривається чарівний краєвид на центральну частину міста. Одними з основних переваг готелю є невисокі ціни за номери та зручне транспортне сполучення.

ГОТЕЛЬ «АУСКОПРУТ»

вул. Грюнвальська, 7-9
 (0342) 2-34-01
 (0342) 2-52-21

Готель розташований неподалік від залізничного вокзалу міста у відреставрованій будівлі, історія якої сягає 1907 року. Будинок був побудований у стилі "бароко" і дотепер зберіг свій первинний вишуканий архітектурний вигляд.

Світлі номери готелю "Аускопрут" із високоякісною дерев'яною підлогою оформлені в індивідуальному стилі з використанням розкішних тканин. Ресторан готелю залишає незабутнє враження від дивовижного поєднання української та австрійської кухні, багатого вибору різноманітних страв та напоїв.

ГОТЕЛЬ «АТРИУМ»

Готельно-ресторанний комплекс "Атриум" розміщений в історичній частині міста біля міської Ратуші. Це сучасний готель європейського класу, що пропонує затишні кімнати з усіма необхідними умовами для відпочинку та ділового спілкування, які залишають найприємніші враження у відвідувачів.

У готельно-ресторанному комплексі "Атриум" є затишне кафе "Бізе", приємна атмосфера якого сприяє чудовому відпочинку. Ресторан "Черчіль" - це стиль, вишуканість та смак! На вас чекають оригінальний інтер'єр, раритетні фото, уважний персонал і незмінно позитивна атмосфера.

ГОТЕЛЬ «СТАНІСЛАВІВ»

«Станіславів» – готель у самому серці Івано-Франківська, оформлення та архітектура якого підкреслює витонченість старовинного міста.

Це чудове місце для відпочинку, святкування урочистостей в банкетному залі чи проведення бізнес переговорів у конференц-залах.

Готель створює всі необхідні умови для комфортного і безпечного перебування гостей та дбає, щоб перебування кожного відвідувача було приемним і безпечним.

ГУРТОЖИТОК ГОТЕЛЬНОГО ТИПУ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

вул. Чорновола, 7
 (0342) 75-24-70
 www.stanislaviv.org.ua

Готель розташований у середньовічному центрі Івано-Франківська з його неповторною старовинною архітектурою. Відвідувачам пропонуються затишні та охайні номери, ресторан, конференц-зал та стоянка з охороною. Завдячуячи своїм розташуванням готель дає можливість туристам без будь-яких труднощів добраться до різноманітних історичних пам'яток центральної частини Івано-Франківська та відчути неповторність та гостинність міста.

вул. Лесі Українки, 4
 0342 751619

ГОТЕЛЬ «НИВА»

Готель "Нива" розташований у затишному районі міста Івано-Франківська. Пішою ходою до залізничного та автобусного вокзалів вам знадобиться 10 хвилин, а до центру міста – 20 хвилин. Готель пропонує комфортні номери різної категорії. В кафе вам запропонують смачні сніданки, а на обід чи вечір – страви карпатської домашньої кухні.

БУТИК – ГОТЕЛЬ «ФОНТУШ»

Фонтуш – це особливо стильний та розкішний готель, з високим рівнем обслуговування та ексклюзивним інтер'єром. У готелі витримані всі технології сучасного сервісу. Кожен номер має свою назву, своє обличчя та всі необхідні зручності. Персонал готелю завжди готовий врахувати індивідуальні потреби кожного з гостей. Зручне розташування та наближеність до центральної частини міста надають гостям багато переваг та можливість завжди бути у центрі ділового та культурного життя міста.

ГОТЕЛЬ «НАДІЯ»

Готель "Надія" розташований в серці історичного міста Івано-Франківська, біля пам'ятника Івану Франку та музично-драматичного театру, саме тому тут ви зможете відчути себе у центрі культурного життя міста. Готель "Надія" – це місце, де комфорт та турбота про гостей є основною місцею. Тут ви зможете насолодитись теплим та затишним оточенням. Готель відповідає всім стандартам якості, сервісу та комфорту, де відвідувачам завжди нададуть номер такої категорії та ціни, який буде зручний саме для них.

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ КОМПЛЕКС «ЛЕГЕНДА»

Комплекс розташовується неподалік залізничного вокзалу міста в мальовничій місцевості всього за кілька метрів від річки Бистриця Надвірнянська. В готелі створена унікальна аура обслуговування, що поєднує професійну коректність з іванівською привітністю.

Готельно-ресторанний комплекс оформленій в домашньому стилі з масивними дерев'яними меблями та присімним м'яким освітленням. У ресторані відвідувачам подають страви української та австрійської кухні, а з ранку пропонують смачний та поживний сніданок.

ВІДПОЧИНКОВИЙ КОМПЛЕКС «СТАНІСЛАВСЬКИЙ ДВІР»

Затишний відпочинковий комплекс «Станіславський Двір» розташований в центрі Івано-Франківська, поряд з залізничним вокзалом. В ресторані вам запропонують смачні страви української та європейської кухні. "Станіславський Двір" – ідеальне місце для проведення банкетів та весіль. Просторий зал, затишні столики, мальовничий двір – все для найкращого відпочинку.

вул. Урожайна, 5
 (0342) 786-466
 (097) 747-16-70
 (095) 206-60-52
 www.hotelniva.com.ua

вул. Чорновола, 82
 (0342) 72 44 78
 0(66) 866 78 01
 www.fontush.if.ua

вул. Незалежності, 40
 (0342) 72-70-77
 (050) 433-75-22
 www.nadia.if.ua

вул. Івасюка, 25
 0342 713 333
 www.legenda.if.ua

вул. Деповська, 97
 0342 55-08-08
 www.s-dvir.if.ua

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ КОМПЛЕКС «БУДЬМО»

Зручне розташування готелю дозволяє гостям почувати себе вдалині від міської метушні, у тихій затишній атмосфері, де панує гармонія та спокій. У розпорядженні відвідувачів готелю номери, оснащені всім необхідним для спокійного й комфортного відпочинку. Ресторан "Будьмо" – це традиційна кухня Галичини, в поєднанні з гуцульською та польською кухнею. Примісна музика та затишний інтер'єр в поєднанні з професійним обслуговуванням забезпечать чудовий відпочинок з сім'єю, успіх при спілкуванні з діловими партнерами і просто чудово проведений час.

РЕСТОРАННО-ГОТЕЛЬНИЙ КОМПЛЕКС «ЛЕЙБОВА ГОРА»

На 27-ому кілометрі траси Івано-Франківськ-Буковель, в мальовничому куточку Прикарпаття чекає на вас ресторанно-готельний комплекс «Лейбова Гора». Номери готелю обладнані всім необхідним, щоб відвідувачі залишились задоволеними та гарно провели час. Спеціалізуючись на приготуванні страв угорської, австрійської та української кухні, шеф кухар ресторана з присмішкою пригощає гостей запальним як чарадшом, бограчом чи боб-гуляшем, педантичним віденським шніцелем, ніжною паннакотою і легкими як мелодія Штрауса шоколадовою, грушовою у вині та багатьма іншими смачними стравами.

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ КОМПЛЕКС «CHATEAU ROYAL»

«Chateau Royal» побудований у вигляді замку з вищуканим фонтаном і сауною на дровах, що розташовані на території готелю. Класичний стиль, чорно-білі тона та кришталеві люстри роблять атмосферу готелю незабутньою, а елегантно оформлені номери та обслуговування залишають гостям тільки найприємніші враження. Атмосфера ресторану даста вам змогу відчути себе важливим гостем, а доброзичливий персонал не залишить вас без уваги, подбає про ваш комфорт та затишок. Поєднання традиційних рецептів європейської кухні та середземноморських страв – це саме те, що задовільнить найпримхливішого гурмана.

ВІДПОЧИНКОВИЙ КОМПЛЕКС «КОЗАЦЬКИЙ ОСТРІВ»

Відпочинковий комплекс пропонує своїм відвідувачам висококласний готель з комфорктабельними номерами. Колиба та альтанки з вирізьбленими фігурами тварин зачаровують дітей та дорослих. Перед вашими очима постане розмірений спокій дикої природи: лебеді та качки живуть тут окремим життю, яке зачаровує з першого погляду. Зручна парковка, звірі, птахи, дитячий ігровий майданчик, дизайнерські клумби та спокій озера налаштовують на чудовий настрій!

 Грушевського, 33
с. Хом'яківка,
Івано-Франківська
область

 (066) 0819299
www.budmo.if.ua

 вул. Гірська, 1а
с. Жураки,
Івано-Франківська
область

 (0342) 54-10-54
(097) 00-555-00
www.leybovagora.com.ua

 вул. Шевченка, 18
с. Березівка,
Івано-Франківська
область

 (0342) 544-744
www.chateauroyal.com.ua

 вул. Панська
с. Чорнолізії,
Івано-Франківська
область

 098 6267705
0963135303
www.kozackiy-ostriv.if.ua

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ КОМПЛЕКС «ЛЕЛЕЧ»

Готельно-ресторанний комплекс, розташований неподалік від Івано-Франківська, пропонує своїм відвідувачам комфорктабельні номери, ресторан української та європейської кухні, колиби в гуцульському стилі, сауну на дровах та конференц-зал для проведення ділових зустрічей.

 вул. Галицька, 22а
с. Угринів,
Івано-Франківська
область

 (03442) 58-36-96

КОЛИБА «ЧУМАЦЬКИЙ ШЛЯХ»

Колиба працює ще з 1994 року. Її родзинкою є те, що вона оформлена як колиба-музей старожитностей і посеред неї знаходиться відкритий мангаль для приготування їжі. Особливої уваги заслуговує ошатне озеро з квітучими водяними ліліями, розкішні квіти, різноманітні кущі і рідкісні дерева. Для найменших гостей будований дитячий майданчик з гойдалками, пеньками, пісочницю, гіркою, дерев'яним поїздом, фігурами гномів та тварин. Затишна домашня атмосфера та страви автентичної української кухні нікого не залишать байдужими!

 вул. Галицька, 1а
с. Кріпос,
Івано-Франківська
область

 (03431) 2-29-43
(097) 516 56 68

ГОТЕЛЬНО-ВІДПОЧИНКОВИЙ КОМПЛЕКС «БИСТРИЦЯ»

Комплекс «Бистриця» названий на честь гірської річки – Бистриці Солотвинської, яка протікає просто під вікнами номерів. Він витриманий у гуцульському стилі, в якому колорит гордої гірської садиби поєднаний із європейським комфортом. Тут є 15 номерів різної категорії, сауна, конференц-зал, ресторан національної кухні із гуцульськими цікавинками. На території комплексу – звіринець, де тварини наважуються їсти просто з рук відвідувачів.

 вул. Шевченка, 69
с. Раковець,
Івано-Франківська
область

 067-34-222-93
067-592-53-99

ГОТЕЛЬНО-ВІДПОЧИНКОВИЙ КОМПЛЕКС «ЛІСОВА ПІСНЯ»

Комплекс складається з 2 корпусів в швейцарському стилі на 11 номерів та окремого дерев'яного котеджу, облаштованої території, альтанок та дитячого майданчика. «Лісова пісня» – це поєднання домашнього затишку та неповторного відпочинку в Карпатському краю. Комфорктабельне проживання та якісне обслуговування зроблять ваш відпочинок прiemним та незабутнім.

 Богородчанський район,
Івано-Франківська
область (в напрямку
між селами Підгір'я і Дзвиняч)

 (03471) 3-62-32
(097) 574-63-51

РЕСТОРАННИЙ КОМПЛЕКС «КНЯЖИЙ ДВІР»

Ресторанний комплекс пропонує своїм відвідувачам смачну українську та європейську кухню, страви якої готуються з натуральних продуктів. Тут вас пригостяє шашликом, фореллю по-князівськи, іюшкою грибою, м'ясом по-галицьки, запіканкою королівською, кнедлями з сиром та медальйонами з лосося у перцево-солодкому соусі. Маючи велику ділянку лісу, яка знаходитьться в 13км від Івано-Франківська (15км від рестораторного комплексу «Княжий двір») та яка відноситься до рекреаційної зони з відтворенням флори та фауни карпатського регіону, працівниками надається ряд послуг, а саме – ловля риби, збирання лікарських рослин, ягід, грибів, катання на лодці, квадроциклах, участь у сезонному відкочуванні меду, отримання профілактичних заходів для покращення свого здоров'я у будиночку з бджолами та у сауні з басейном, які знаходяться на цій же території.

 вул. Галицька, 96
м. Тисмениця,
Івано-Франківська
область

 0679277495
0343621574

СУВЕНІРИ

ГАЛЕРЕЯ СУВЕНІРІВ «ОЛЕ-ТУР»

Прикраси, антикварні речі, сувеніри, оформлення подарунків, презентація творів мистецтва.

вул. Січових Стрільців, 19

(0342) 75-10-51

пн-сб 9.00-19.00
нд 10.00-18.00

СУВЕНІРНО-ПОДАРУНКОВА ГАЛЕРЕЯ «БАСТИОН»

Різноманітні сувеніри та подарунки, елементи декору, посуд, кераміка, матеріали для рукоділля.

Провулок Фортченний, 1

0342 75 08 71

пн-нд: 10.00-21.00
www.bastion-if.com.ua

МАГАЗИН СУВЕНІРІВ «АВАТАР»

Екзотичні сувеніри та подарунки з усього світу

вул. Незалежності, 34А

(095) 853-57-94

пн-сб 10.00-19.00
нд 11.00-17.00

СУВЕНІРИ

ГАЛЕРЕЯ-РАМАРНЯ ЦМОК

Твори образотворчого мистецтва, графіка, старовинні ікони, твори декоративно-ужиткового мистецтва, сувеніри.

вул. Лесі Курбаса, 5

097 215 4372
(03422) 3-01-72

пн-пт 10:00 - 19:00
сб 12:00 - 19:00

АРТ-ГАЛЕРЕЯ «САМІ СВОЇ»

Чудовий асортимент авторських, ароматичних іграшок, магнітів, блокнотів тощо.

вул. Шевченка, 20

(0342) 75-26-05
(050) 66-41-793

10.00-19.00

МАГАЗИН-МАЙСТЕРНЯ "ШУФЛЯ"

Величезний вибір ексклюзивних сувенірів, зроблених руками українських майстрів.

вул. Південний Бульвар, 22

(099) 647-45-14

пн-сб 10.00-19.00
нд 11.00-16.00

СУВЕНІРНА КРАМНИЦЯ «ДОН ПЕДРО»

Крамниця подарунків, декору та антикварних дрібниць.

вул. І.Франка, 27

067 342 61 16
0342 55-26-00

пн-сб 10.00-20.00
нд 10.00-19.00

www.donpedro.in.ua

Галерея сувенірів «Оле-Тур»

КНИЖКИ

КНИГАРНЯ «Є»

Культурно-мистецький центр «Є» поєднує книгарню «Є», виставкову залу та конференц-залу. Він відомий як місце культурних зустрічей – презентацій книжок, круглих столів, літературних читань, кінопреглядів, мастер-класів, а також художніх виставок.

Книгарня «Є» – магазин з найбільшим вибором українських книг та приемним сервісом (місця для читання). Тут панує особлива атмосфера, яка заоочує пізнавати культуру в різних її проявах.

вул. Незалежності, 31

(0342) 72-29-04

9:00 - 21:00

www.book-ye.com.ua

КНИЖКОВИЙ МАГАЗИН «БУКІНІСТ»

Тут пропонують великий перелік творів українських авторів, в т.ч. художньо літературу, філософські та політологічні праці, розкішні видання з історії України, Європи та світу. Тут також представлена якісні переклади російських та світових бестселерів. Багатий асортимент української дитячої літератури.

вул. Незалежності, 19

(0342) 75-13-71

Пн-пт 10:00-18:00
сб 10:00-14:00
нд 11:00-16:00

МІСЦЕВИЙ БРЕНДОВИЙ ОДЯГ

БУТІК «СІХ»

«СІХ» – унікальний дизайнерський продукт, що народився в 2003 році. Креатором ідеї стала Ірина Харченко, яка в 1997 році в Івано-Франківську заснувала авторське ательє в якому навчала майстрів кравецького ремесла в країнах традиціях Австро-Угорщини та Польщі, до складу яких Західна Україна входила до 1939 року. Кожна сезонна дизайнери-колекція – це результат філософії розвитку продукту, центром якої є досягнення в якості, дослідження та інновації. Функціональними принципами виробництва є поєднання мистецтва та ремесла (ручна робота), що дозволяє досягти мети – образу, який є позачасом!

вул. Незалежності, 36

(0342) 502-400
(050) 174-77-98

www.cix.com.ua

КРАМНИЧКА «КУЛЬТ»

Крамниця етно одягу та дизайнерських речей від Івано-Франківського дизайнера Любці Чернікової. Пояснання фольклорних мотивів та сучасного крою робить цей дизайнери-одяг особливо ексклюзивним. Особливої уваги заслуговують аксесуари – сумки, сережки та браслети, створені також у стилі українських традицій.

Провулок Фортченний 1

095-7777-033
097-11-55-956

10:00-19:00

www.chernikova.com.ua

МАГАЗИНИ СПОРТИВНИХ ТОВАРІВ

МАГАЗИН ГІРСЬКОЛІЖНОГО
ТА ТУРИСТИЧНОГО
СПОРЯДЖЕННЯ «АКТИВ»
Спорядження та товари для зимових видів спорту та відпочинку.

✉ вул. Гетьмана Мазепи, 136
☎ (0342) 78-40-95
⌚ пн-пт 10:00-19:00
сб 10:00-17:00
нđ вихідний
www.akyv.com.ua

МАГАЗИН «GORGANY.COM»

Туристичне спорядження, одяг, взуття, прокат.
✉ вул. Богдана Лепкого, 38
☎ (0342) 75-11-53
(099) 048-64-00
(068) 427-25-25
⌚ пн-пт 10:00-19:00
сб-нđ 11:00-17:00
www.gorgany.com

МАГАЗИН «СПОРТЛАНДІЯ»

Товари для спорту, туризму, відпочинку.
✉ вул. Чорновола, 30
☎ (0342) 50-02-10
⌚ пн-пт 10:00-20:00
сб 10:00-18:00
нđ 11:00-17:00
www.sportlandia.com.ua

МАГАЗИН «АТЛЕТ»

Спортивний одяг та взуття, інвентар для туризму та відпочинку.
✉ вул. Василіанок, 11А
☎ (0342) 50-11-56
⌚ пн-нд 9:00-18:00

МАГАЗИН «ФАНАТИК СПОРТ»

Спорядження для екстремальних видів спорту та туризму на будь-який смак.
✉ вул. Леся Курбаса, 7
☎ (0342) 71-27-01
⌚ пн-пт 10:00-19:00
сб 10:00-18:00
нđ 11:00-15:00
www.fanaticsport.ua

МАГАЗИН «HUSKY»

Різноманітні товари та спорядження для активного відпочинку.
✉ вул. Василіанок, 68
☎ 050 3738587
067 3403301
063 3687847
⌚ пн-пт 10:00-19:00
сб 11:00-18:00
нđ 12:00-17:00
www.huskysport.com.ua

МАГАЗИН СПОРТИВНИХ
ТОВАРІВ «ТУРИСТ»

Товари для туризму, активного відпочинку та заняття спортом.
✉ Північний бульвар, 4
☎ (0342) 4-90-49
⌚ пн-пт 9-18
сб 9-16
нđ вихідний

МАГАЗИНИ МІСЦЕВИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

ТОРГОВА МАРКА «КНЯГІНІН»

Маючи 135 років досвіду та усталених традицій, торгова марка «Княгинін» сповідує прогресивні технологічні підходи, а найголовнішим залишається бажання і прагнення кожного працівника дарувати неперевершенністю смакової насолоди, дотримуючись найвищих стандартів якості. Коли надихає багатоціла природа Карпат, коли задіяні знання, досвід і вміння найкращих професіоналів – народжуються шедеври «Княгиніна».

Унікальні алкогольні напої торгової марки «Княгинін», зокрема, настояний на семи травах «Бальзам Прикарпатський» та лівієвий джин «Карпатський», ви зможете без зусиль придбати у фірмовій крамниці, проте тільки у нашому регіоні! Це те, що достойнє стати найкращим брендовим подарунком за підсумками візиту до Івано-Франківська.

www.knyagynupn.com.ua

Фірмовий магазин № 3

✉ вул. Набережна ім. В. Стефаника, 18
☎ (03422) 4-81-54

Фірмовий магазин № 5

✉ вул. Чорновола, 103
☎ (0342) 52-78-52

Фірмовий магазин № 6

✉ вул. Польова, 2
☎ (03422) 3-04-85

Фірмовий магазин № 7

✉ вул. Степана Бандери, 10/в
☎ (0342) 71-66-99

Фірмовий магазин № 8

✉ вул. Шопена, 3
☎ (0342) 71-50-38

Фірмовий магазин № 75

✉ вул. Княгинин, 44
☎ (0342) 71-35-42

СУПЕРМАРКЕТИ

«АРСЕН»

✉ вул. І. Миколайчука, 2
☎ 034 272 24 65
⌚ 08:00-23:00, нđ: 9:00-22:00

«ВОПАК»

✉ вул. Привокзальна, 9
☎ 0342 506603
⌚ 8:00-23:00

✉ вул. Вовчинецька, 34
☎ 0342 506602
⌚ 8:00-23:00

✉ вул. Карпатська, 12
☎ 0342 506601
⌚ 08:00-22:00

✉ вул. Коновалця, 13а
☎ 0342 779773
⌚ 8:00-22:00

✉ вул. Незалежності, 81
☎ 0342 505786
⌚ 8:00-22:00

✉ вул. Сахарова, 34
☎ 0342 505785
⌚ 8:00-22:00

✉ вул. Тролейбусна, 1
☎ 0342 506434
⌚ 8:00-23:00

✉ вул. Чорновола, 98
☎ 0342 507432
⌚ 8:00-23:00

✉ вул. Шевченка, 1
☎ 0342 505784
⌚ 8:00-22:00

«ВЕЛМАРТ»

✉ вул. Є. Коновальця, 221
☎ 0342 50-58-85
⌚ 08:30-22:00 щодня

«СІЛЬПО»

✉ вул. Гетьмана Мазепи, 168
☎ 0342 50-65-43
⌚ цілодобово

✉ Північний бульвар ім. Пушкіна, 2а
☎ 0342 50-65-45
⌚ 08:00-23:00

✉ вул. Дністровська, 3
☎ 08:00-23:00

✉ вул. Володимира Великого, 9
☎ 0342 71-75-66
⌚ 08:00-23:00

«КОЛІБРІС»

✉ вул. Вовчинецька 225а,
☎ 03422 770082
⌚ 08:00-22:00

✉ вул. Південний Бульвар, 22
☎ 0342 718258
⌚ 08:00-22:00

✉ вул. Пасічна 14а
☎ 0342 524023
⌚ 08:00-22:00

✉ вул. Тролейбусна, 13
☎ 0342 583495
⌚ 08:00-22:00

ЗАБАВИТИ ДІТОК**МЕРЕЖА CHICKEN HUT**

Ігрова кімната у кожному із ресторанів Chicken HUT обладнана усім необхідним для веселого дитячого дозвілля. У ній є дитяча гірка, гойдалки, різноманітні м'які іграшки. Для маленьких художників передбачені столики для малювання та мольберти, олівці, розмальовки, кольорова крейда. У кімнаті транслюються телепередачі та мультфільми. У Chicken HUT діти радо знайомляться, заводять нових друзів, проявляють свої таланти і насолоджуються справжнім дитячим відпочинком.

вул. Бельведерська, 21а

(067) 672-84-47
(03422) 4-93-84

цілодобово

вул. Галицька, 112 д

(066) 991-53-10
 цілодобово

вул. Степана Бандери, 62, корпус 2

(03422) 50-58-41
(066) 022-52-50

цілодобово

вул. Сахарова, 38

(0342) 52-02-28
 цілодобово

ДИТЯЧИЙ ІГРОВИЙ ЗАЛ**«ФОНТУШ»**

Організація дитячих свят. Дитяче меню. Ігри та розваги. Послуги вихователя. Перегляд мультифільмів.

вул. Чорновола, 82

(0342) 72-40-44
 пн-нд 11:00-21:00

ВЕСЕЛА ОСЕЛЯ

Клуб-кафе для дітей. Розваги для дітей-відпочинок для дорослих. Дитяча ігрова кімната. Святкування дитячих свят та днів народження.

вул. Іасюка, 60

(066) 825-38-55
(095) 509-14-42

вт-ні 10:00-20:00
обід 14:00-15:00

СІМЕЙНО-РОЗВАЖАЛЬНИЙ ЦЕНТР «ВЕСЕЛИЙ ВУЛИК»

Місце здійснення дитячих мрій, світ розваг та веселощів.

вул. Вовчинецька, 225а,
ТЦ "Велес", 3 поверх

067 921 11 33
 пн.-нд. 10:00 - 22:00

www.if.veselyj-vulyk.com.ua

МАША І ВЕДМІДЬ

Ігрова дитяча кімната. Дитяче дозвілля.

вул. Південний Бульвар, 22

(050) 374-63-56
 пн-нд 10:00-21:30

ХЕППІ ЛЕНД

Дитяча ігрова кімната, ігрові автомати, батут, кульки, гірки та багато іншого.

вул. Зв'язкова, 6

(097) 901-78-28
(099) 382-03-23

пн-нд 10:00-23:00

BABYLEND

Дитячий ігровий майданчик. Проведення розважальних заходів.

вул. Північний Бульвар
ім. О.Пушкіна, 2а

(096) 661-66-51
 пн-нд 10:00-21:00

КАПІТОШКА

Дошкільна дитяча студія. Школа вихідного дня. Садок неповного дня.

вул. Володимира Великого, 10а

(0342) 72-25-32
(095) 508-64-86
(067) 275-19-21

www.ds-kapitoshka.if.ua

Франківськ завжди був осередком культури, який пропонував поживу для розуму і душі, видовища та розваги для людей різного віку, складу та на різний смак. Скажімо, театральні традиції в місті започатковані у середині XIX ст. і з тих пір місто фактично ніколи не залишалось без стаціонарної театральної сцени. Значну цікавість для поціновувачів історії, етнографії, мистецства та природних див становлять зібрання місцевих музеїв. А кінотеатри та клуби пропонують барвистий діапазон вражень та розваг для тих, хто молодий душою.

ТЕАТРИ**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР**

Перший на Прикарпатті професійний український театр, що є продовжувачем мистецьких традицій мандрівних театрів Галичини. Створене радянською владою у грудні 1939 року, сучасне приміщення працює з 1980 р. У репертуарі – українські та зарубіжні твори, творчо, а іноді й контраверсійно інтерпретовані трупою театру. Театральний сезон – з вересня по травень, віліття (та й серед сезону) театр нерідко приймає гастролерів з інших міст та країн.

вул. Незалежності, 42

(0342) 75-07-24
(0342) 75-24-15

www.dramteatr.if.ua

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬКОК
ІМ. МАРІЙКИ ПІДГРЯНКИ**

Історія театру розпочалася у 1945 році. Мистецький колектив довго поневірявся по чужих пристосованих приміщеннях, проте зараз працює у приміщенні, зведеному спеціально для лялькового театру. Раз на два роки театр організовує міжнародний фестиваль лялькових театрів «Обереги», гасло якого – «національна класика на сцені театрів лялько».

вул. Снових Стрілців, 27а

(0342) 3-15-53
(0342) 72-57-80

www.ifteatr.org.ua

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА ФІЛАРМОНІЯ

Філармонія знаходитьться у найстарішій театральній будівлі міста, що існує нині. Споруда зведена у 1891 р. та виконувала функцію польського, а згодом українського театру. Тут періодично організуються концерти, вистави для дітей та дорослих, інші мистецькі імпрези. При філармонії діє симфонічний оркестр, Академічний камерний оркестр «Nartonia Nobile», струнний ансамбл «Quattro corde», Джаз-квартет «Art Prestige», дует «Діалоги», тріо бандуристок «Пектораль».

вул. Л.Курбаса, 3

(0342) 75-03-00

www.filar.com.ua

КІНОТЕАТРИ

ТЕАТР КІНО «ЛЮМ'ЕР»

вул. Грушевського, 3
 (0342) 50-55-00
 (0342) 50-55-55
 066-992-0000
www.kinolumiere.com

вул. Незалежності, 97
 (0342) 50-30-55
 (0342) 50-26-25
www.liniakino.com/
showtimes.kosmos

вул. Незалежності, 3
 (0342) 72-51-01
 0669889525

вул. Вовчинецька, 225а
 ТЦ "Велес"
 (0342) 71-05-28
 (0342) 54-09-90
 Пн-Нд 10.00-22.00
www.kinoboom.veles.in.u

PASAGE GERTENBERG 5D KIHOTEATR

Тільки в 5D кінотеатрі Ви зможете відчути найяскравіші емоції, чому, насамперед, сприяє використання новітніх технологій. Об'ємне зображення передає відчуття реальної присутності, а 5D-крісла створюють різni спецефекти, що дозволяють Вам повністю зануритися в фільм, який Ви переглядаєте, і навіть стати його героєm.

«КІНОБУМ» 3D КІНОТЕАТР

В репертуарі цього кінотеатру – кращі новинки вітчизняного та світового кіно – від мультфільмів та казок для дітей до блокбастерів для молоді та кінострічок для сімейного перегляду. Також до вашої уваги: історичні фільми, хроніка, екранизація зарубіжної та української класики, науково-популярні та соціальні стрічки. Насолідитися цими стрічками ви зможете у двох залах кінотеатру (сینьому та червоному).

ВІДПОЧИНКОВО-РОЗВАЖАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС «ЦУНАМІ»

Комплекс «Цунамі» пропонує всі умови для бажаючих провести час весело і з користю. Даний комплекс поєднує в собі розважальний, спортивний та оздоровчий відпочинок. У аквапарку вам запропонують спеціалізовані системи, які забезпечують в залі басейнів необхідну температуру і вологість в холодний і теплий періоди року, сертифіковані атракціони, а також басейни, обладнані найсучаснішими системами очищення води. Якщо ви любите активного відпочинку, то вам обов'язково потрібно навідітись до Льодової арени, сервіс якої заслуговує подяки – простий і доступний розклад сеансів, отримання карток відвідувача і підбір ковзанів для найкращого проведення часу. Приємні ціни та обслуговування у ресторані та готелі комплексу «Цунамі» залишають у вас гарні спогади від візиту.

НІЧНІ КЛУБИ

«EL DORADO»

Це єдиний клуб, який об'єднує в собі музику всіх популярних напрямків. В різні дні тут можна почути від зарубіжних хітів 80-90-их років до прогресивної танцювальної музики. Добрatisя до клубу не складе ніяких труднощів, навіть на звичайному громадському транспорті. Основними відвідувачами клубу el Dorado прийнято вважати прогресивну молодь.

«PLAZA NIGHT CLUB»

Розташований на 5-му поверсі розважального комплексу «PANORAMA PLAZA», нічний клуб PLAZA є одним з найпрестижніших у Західній Україні. Інтер'єр закладу створює атмосферу розкоші та свята, а форма залу у вигляді амфітеатру дозволить вам спостерігати за тим, що відбувається на сцені, в якій точці залу ви б не знаходилися. В клубі завжди тільки найпопулярніша музика і найкраща атмосфера.

«BOMBA»

Нічний клуб "Бомба" – це хороше місце для відпочинку молоді, в якому працюють два бари – один з яких знаходиться на танцювальному майданчику, з напоями на будь-який смак. В клубі регулярно проводяться Диско 80-х-90-х, різноманітні молодіжні вечірки, де завжди грають найдрайвовіші треки протягом усієї ночі, відвідувачам пропонується цікава шоу-програма на весь тиждень, море подарунків та позитивних емоцій.

PASAGE GARTENBERG

Нічний клуб, який розташований в самому центрі Івано-Франківська, є частиною культурно-розважального комплексу «Pasage Gartenberg», до якого також входять ресторан, кав'ярня, бар, піцерія та 5D кінотеатр. Клуб представляє собою просторе дворівневе приміщення з досить цікавим інтер'єром. До вашої уваги місце відпочинку з європейськими стандартами, якісний сервіс, помірні ціни та завжди гарний настрій.

РЕСТОРАН-КЛУБ «БІЛЕ І ЧОРНЕ»

Відвідайте унікальне місце, де зможете скуштувати смачні та авторські страви європейської і української кухні, а також весело провести час в затишній атмосфері. Заклад поєднує всі переваги ресторану і нічного клубу, адже місцеві кухарі приготують для вас вишукані страви, а ді-джеї розважають запальною музикою.

вул. Івасюка, 60
 (0342) 77-39-05
 (068) 739 74 07
 (066) 826 98 89

пн-нд 21:00 - 4:00
www.eldoradoclub.if.ua

вул. Лівінічний Бульвар
 ім. О.Пушкіна, 2а

067 340 54 45;
 (0342) 77-30-10
 чт-нд 19:00 - 4:00

www.plazaclub.com.ua

вул. Коновальця, 14бa

(096) 090-95-55
 пн-нд 10.00-04.00
www.bomboclub.if.ua

вул. Незалежності, 3

(0342) 72-51-01
 (095) 175-90-00
 чт-нд: 21.00-04.00
www.pasage-gartenberg.com

вул. Грушевського, 22а

066 722-14-05
 пн-чт 11.00-02.00
 пт-сб 12.00 - 03.00
 нд 11.00-02.00
www.blackwhite.com.ua

МУЗЕЇ**ДЕРЖАВНИЙ-ІСТОРИКО МЕМОРИАЛЬНИЙ
МУЗЕЙ ОЛЕКСИ ДОВБУША**

В основу експозиції покладено зібрання професора Володимира Грабовецького, що свідчить про життя та діяльність його земляка з селища Печенижин на Коломийщині – ватажка карпатських опришків Олекси Довбуша (1700-1745). Унікальним експонатом є легендарна сокирка Довбуша, яку два століття зберігали нащадки свідків загибелі опришки.

МУЗЕЙ РОДИННИХ ПРОФЕСІЙ

Ініціатором створення музею та власником багатьох експонатів є журналіст Роман Фабрика. Музейна експозиція розповідає про 150 професій, якими володіли члени родини пана Романа за останні двісті років. Тут можна побачити типове знаряддя праці пасічників, архітекторів, ковалів, лікарів, будівельників, геологів, шахтарів, музикантів, агрономів, зоотехніків, вчителів, садівників тощо. Зокрема, у музеї представлено добре відреставровані плуг і борону, старовинну пряжку і керамічний посуд, художнє ткацтво та ковальські інструменти. За версією журналу «Фокус» музей родинних професій увійшов до п'ятірки найунікальніших приватних українських музеїв.

**МУЗЕЙ ВІЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ
ІМ. С.БАНДЕРИ**

У музеї представлені документальні, речові матеріали, що охоплюють період від XI до ХХ століть і висвітлюють часто незнані широкому загалу сторінки визвольної боротьби за незалежність України. Основою музейного фонду стали оригінальні листівки, брошури, журнали організації українських націоналістів та Української повстанської армії, предмети, знайдені під час розкопок на місці масових розстрілів, що здійснювались радянським режимом під містом в Дем'яному Лазі. У фондах музею є також багато цінних документів, що висвітлюють період початку ХХ ст. – діяльність Легіону січових стрільців, історію Української та Західно-Української Народних Республік.

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ
МУЗЕЙ**

Опис – див. на сторінці 34

МУЗЕЙ МИСТЕЦТВ ПРИКАРПАТТЯ

Опис – див. на сторінці 22

- вул. Гетьмана Мазепи, 1
- (0342) 2-57-29
- вт-нđ 10:00-17:00
- Вхід: платний

- вул. Київська, 6а
- (0342) 3-11-94
- Без вихідних
- Вхід: безкоштовний

- вул. М. Тарнавського, 22
- 03422 48014
- 9:00-18:00,
сб 10:00-17:00
неділя – вихідний
- Вхід: платний

- вул Галицька, 4а
- (0342) 75-00-26
- вт-нđ 10:00-17:30
- Вхід: платний

- майдан Шептицького, 8
- (0342) 4-40-38
- вт-нđ 10:00-17:30
- Вхід: платний

ТРАВЕНЬ

Початок травня – це найкращий час для відвідин міста, якщо вам до душі концерти просто неба, ярмарки, майстер-класи та кулінарні фестивалі. 7 травня Івано-Франківськ традиційно святкує День міста, тож кілька днів поспіль від ранку до пізнього вечора вас чекає насичена і різноманітна програма святкових атракцій.

«СВЯТО КОВАЛІВ»

Міжнародний фестиваль «Свято ковалів» – одне з найбільших ковальських свят у Європі. Фестиваль започаткували у 2003 році задля відтворення призабутих в Україні за часи СРСР ковальських традицій та популяризації ремесла. На «Свято ковалів», щороку до Івано-Франківська з'їжджаються кількасот ковалів із цілого світу.

Фестиваль відбувається у перші вихідні травня і співпадає зі святкуванням Дня міста. Впродовж кількох днів місто перетворюється на величезну живу кузню, кovalі демонструють особливості своєї школи, презентують готові вироби, а також спільно працюють над створенням монументальної ковальської композиції, які по закінченні фестивалю подарують містові на згадку. У центрі Івано-Франківська сьогодні знайдете щонайменше 6 ковальських композицій, подаровані Франківську учасниками Свята ковалів різних років. Поки ковалі кують, можна придивлятися, спілкуватися, купувати, відвідувати виставку ковальських виробів або ж і собі спробувати стати ковалем і викувати щось на пам'ять під керівництвом ковала-професіонала.

www.svjatokovaliv.com.ua

ДЕНЬ МІСТА

Головне свято міста відзначається 7 травня – у день, коли 1662 року Станіславів отримав Магдебурзьке право. Початок святкувань традиційно оголошує мер міста з балкону ратуші. Програма святкування щороку різна, але гарантовано вас чекають концерти на кількох майданчиках у центрі міста, ярмарки народних промислів та продукції місцевого виробництва, де ви зможете придбати не лише цікаві сувеніри, зроблені руками місцевих майстрів, але й Карпатський мед, трав'яні чаї, цілющі місцеві настоянки, сири "бринзу" та "турду", а також улюблений смаколик діллахів – сирні кониники. Асортимент народних виробів вражає: від вишиваних сорочок та різьблених скриньок, до розписаних тарілок із символікою міста, велико-дніх писанок, плетених меблів, ліжників, гончарних виробів та предметів антикваріату.

ФЕСТИВАЛЬ КАРПАТСЬКОЇ КУХНІ

Чим відрізняється палінка від самогону, калуське пиво від ряшівського, а румунська бринза від гуцульської? Пощукати відповіді на ці запитання пропонуємо на Фестивалі карпатської кухні, який об'єднує кулінарів з України, Угорщини, Румунії, Словаччини. Фестиваль відбувається паралельно у багатьох локаціях. У презентаційних наметах на площі пропонують різноманітні дегустації, в той час як у десятках місцевих рестораніях запрошені кухарі готують свої регіональні страви. Паралельно на фестивальній сцені відбуваються кулінарні майстер-класи від іменитих кухарів. Обов'язково спробуйте запашну карпатську юшку, яку варять коло ратуші просто неба у 200-літровому казані та знамениту станіславську мармуляду, яку можна придбати у подарунок.

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Ви коли-небудь бачили тисячі людей у вишиванках? Приїжджаєте 24 серпня до Івано-Франківська. День Незалежності України тут шанують по-особливому. Усі свідомі франківці вдягають святкові вишивані сорочки і цілими родинами виrushaють на прогулянку у центр міста. З нагоди свята проїзд у громадському транспорті для людей у вишиванках безкоштовний. У місті на багатьох сценах відбуваються концерти та ярмарок виробів ручної роботи від місцевих народних умільців.

ФЕСТИВАЛЬ ВОЛІ ОЛЕ-ДОВБУШ

Протягом 23-24 серпня у Івано-Франківську традиційно відбувається Фестиваль Волі Оле-Довбуш. Рух опришків в Українських Карпатах, а також діяльність національного героя Олексія Довбуша (1700-1745), овіяні безліччю легенд, а тому стали однією з найцікавіших тем для організації масштабного фестивалю. Протягом двох днів у місті відбуваються спортивні змагання, силові вправи, історичні вікторини, етно-ярмарки та концерти за участю відомих рок-гуртів Прикарпаття.

СВЯТО ВИНОГРАДУ ТА ВИНА

Якщо Ви бажаєте скуштувати та придбати найсмачніші сорти винограду, вина та меду, навчитися готувати вино під відкритим небом, відвідати різноманітні семінари по виноградарству та виноробству, то Вам обов'язково потрібно завітати на Свято вина та винограду в Івано-Франківськ. У фестивалі, який проходить 30-31 серпня на одній з головних площ міста – площі Ринок, щороку беруть участь визнані виноградарі та винороби з усіх куточків України.

ВЕРЕСЕНЬ

«ПРИКАРПАТСЬКИЙ ВЕРНІСАЖ»

Унікальні вироби народних майстрів з цілої України, зібрані в одному місці і в один час. Так можна охарактеризувати щорічний ярмарок народних промислів "Прикарпатський вернісаж", який традиційно проходить на початку вересня на одній із центральних площ Івано-Франківська – майдані Шептицького. Серед різноманітного краму ручної роботи обов'язково знайдете щось до душі: вишивку, писанки, ліжники, текін речі, гончарні вироби, ковальство, вироби з лози, а також сучасний хенд-мейд від креативної молоді. На фестивалі можна не лише поспілкуватися з майстрами і подивитися на процес їхньої творчості, але й взяти участь у різноманітних майстер-класах.

«СВЯТО ХЛІБА»

Короваї, калачі, рулети, торти, круасани, плянки, булочки з начинками та без, славетна косівська випічка та, звичайно, десятки видів хліба – це далеко не повний перелік спечених з бороншою смаколиків місцевого виробництва, які пропонують на "Святі хліба". Усе можна куштувати та купувати, а також учитися робити своїми руками. Родзинкою хлібного фестивалю є те, що усі вироби виготовлені із натуральних інгредієнтів.

ГРУДЕНЬ**«JAZZBEZ»**

Івано-Франківськ у середині грудня долучається до одного з найбільших джазових фестивалів України – міжнародного фестивалю "Jazz Bez". В рамках "JazzBez" одночасно у кільканадцяти містах України та Польщі виступають найкращі джазові виконавці світу. Впродовж 10-денного транскордонного марафону виступають півтори сотні музикантів із Польщею, Росією, Грузією, Литвою, Португалією, Аргентини, Канади, Вірменії, Нідерландів, Швейцарії, США, України і не тільки. Серцем фестивалю є Львів, а Івано-Франківська програма стисла у часі і сконцентрована, тому тут виступають кращі з країн.

Яскравою особливістю фестивалю «Jazz Bez» є поєднання максимальної кількості джазових стилів, серед яких свінг, ф'южн, бі-боп, джаз-рок, фанк, кул, фрі-джаз, експериментальна та імпровізаційна музика.

СІЧЕНЬ**«КОЛЯДА НА МАЙЗЛЯХ»**

Різдвяній фестиваль "Коляда на Майзлях" – це два тижні щоденних колядувань за участю найкращих мистецьких колективів Івано-Франківщини та інших регіонів України. Різдво та Великдень є найважливішими святами на Прикарпатті, а увійти собі традиційне українське Різдво без коляди неможливо. Колядки оспівують містерію Божого народження. Рідкісні та популярні, автентичні та сучасні – такої кількості різдвяних колядок ви не почуете більше ніде. Колядують професійні та церковні хори, аматорські і родинні, фольклорні колективи. Окрім колядок, під час фестивалю також відбувається представлення різдвяних вертепів – народних костюмованих вистав про народження Ісуса Христа.

Фестиваль "Коляда на Майзлях" традиційно триває від Різдва (8 січня) до Йордана та Івана (20 січня) у Церкві Царя Христа при монастирі отців-валіян (вул. Незалежності, 181).

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ ТА КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ

ЯК ДІСТАТИСЬ ДО ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО РЕГІОNU

Якщо Ви подорожуєте автомобілем з Європи або Росії, тримайтеся автомагістралі E 50, а потім оберіть дороги: Н 10, Н 09, Н 18. Ідучи з півдня по Е 85, повертайте на Н 18, щоб дістатись Івано-Франківська.

Крім того, існує пряме автобусне сполучення Івано-Франківська з Києвом, Прагою, Варшавою, Брюсселем, Гентом, Амстердамом. Зручним є сполучення з сусідніми Львовом, Тернополем та Чернівцями.

Івано-Франківськ має пряме залізничне сполучення з Києвом, Харковом, Одесою, Львовом, Чернівцями, а також Москвою, Санкт-Петербургом, Мінськом. Сезонні маршрути з'єднують Івано-Франківськ із Софією, Варною та Бухарестом.

Повний розклад руху потягів можна знайти на офіційній веб-сторінці «Укрзалізниці» www.uz.gov.ua.

Івано-Франківський аеропорт пропонує регулярні рейси до Києва, Харкова, Сімферополя, Одеси, Москви.

З міжнародного аеропорту Львова (150 км від Івано-Франківська) виконуються авіарейси до Києва, Відня, Москви, Варшави, Стамбула, Мюнхена, Мілану, Венеції (www.lwo.aero).

Головні повітряні ворота України – Київський аеропорт «Бориспіль» (570 км від Івано-Франківська) пов'язаний авіамаршрутами майже з усіма країнами Європи, а також з багатьма великими містами світу (www.airport.at.ua, www.kbp.aero).

Відстань від аеропорту до центру міста складає 4,5 кілометри.

В'ЇЗД ТА МИТНИЦЯ

Документами, що дають право в'їзду в Україну, є закордонний паспорт або внутрішній паспорт для громадян Російської Федерації. Безвізовий режим в'їзду в Україну діє для громадян держав ЕС, Швейцарії, США, Канади, Японії, Гонконгу, Південного Кореї, Аргентини, Парагваю, країн СНД (крім Туркменістану).

МОВИ

Офіційна та основна мова повсякденного спілкування – українська. Переважна більшість міської молоді спілкується іноземними мовами, зокрема англійською, значна частина населення добре володіє російською мовою. Представники туристичної індустрії мають навички спілкування російською, польською, англійською, рідше німецькою мовами.

МЕДИЧНИЙ ДОГЛЯД

У місті та кожному селі Івано-Франківської області є доступ до медичного обслуговування. Наявний комплексний сервіс через ургентні послуги та амбулаторний сервіс.

АПТЕЧНА ДОВІДКА: 775960

ЦІЛОДОБОВІ АПТЕКИ:

Аптека «Аріафарм»
вул. С. Коновалця, 104 а
(0342) 50-49-55

Аптека «ІВАФАРМ» №1
вул. Галицька, 24
77-59-58
77-59-60

Аптека №5
вул. Чорновола, 38
75-06-80
71-63-37

Аптека «Незалежності, 36»
вул. Незалежності, 36
77-76-47
71-63-95

Аптека «Каскад»
вул. Стуса, 17 а
6-59-33

Аптека «Медекс»
вул. Грюнвальдська, 4а
(0342) 50-50-05

ЕКСТРЕМІ ТЕЛЕФОНИ:

Пожежна охорона	101
Міліція	102
Державна швидка медична допомога	103
Аварійна служба газової мережі	104
Единий номер екстреного виклику	112

Довідкова служба **109/(034) 99-109-11**

Всі дзвінки на номери служб екстреного виклику не тарифікуються!

ДЕРЖАВНІ СВЯТА:

1 січня – Новий рік	
7 січня – Різдво Христове	
8 березня – Міжнародний жіночий день	
Квітень-травень – Пасха Христова (Великдень)	
1-2 травня – День міжнародної солідарності трудящих	
9 травня – День перемоги	
Червень-липень (неділя – 50-й день від Великодня та наступний понеділок) – Трійця	
28 червня – День Конституції України	
24 серпня – День незалежності України	

ГОДИНИ РОБОТИ:

Магазини:	з 10.00 до 19.00
Офіси:	з 9.00 до 18.00
Банки:	з 9.00 до 18.00
Поштові відділення:	з 8.00 до 19.00
Музеї:	з 10.00 до 19.00

Примітка:

Поштові відділення в суботу працюють від 9.00 до 17.00. Більшість музеїв не працюють в понеділок.

ТАКСІ

"Мерседес-Таксі" 15-51

8 (0342) 77-20-44
8 (067) 7-600-500
8 (050) 670-70-70
8 (063) 342-11-11

Таксі «Явір» 15-54

(0342) 78-22-22,
(0342) 75-30-54,
(0342) 50-70-54,
(050) 373-00-54 (безліміт),
(067) 965-36-36,
(093) 697-98-00,
(068) 104-18-30

Таксі «Фортуна» 15-56

(067) 252-85-34
(050) 584-62-47
(068) 144-56-31
(093) 182-83-73

Таксі «Еталон» 15-58

(050) 373-62-46
(067) 296-88-81
(050) 552-86-36
(063) 40-10-158
(068) 10-41-000

Таксі «Карпати» 15-65

050-43-43-110
067-690-13-68
068-104-05-05
050-588-88-38

Таксі «Спартак» 15-78

(050) 657-05-80
(067) 681-75-84
(0342) 75-47-27

ПРОКАТ АВТОМОБІЛЯ

«Авто-Драйв»

бул. Незалежності, 67, 2-й пов., оф. 2
(03422) 3-20-97
(050) 204-07-99

«Прокат авто»

вул. Калуське шосе, 1а
(0342) 73-00-25
(050) 984-19-33
(096) 370-96-67

«Motorсервіс»

бул. Набережна, 9
(0342) 50-59-95
(067) 953-18-49

«Sixt»

Вул. Незалежності, 40
(067) 329-82-61

ТУРИСТИЧНІ ЦЕНТРИ:

**РЕГІОНАЛЬНИЙ
ТУРИСТИЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР**

вул. Галицька, 67, оф.2

(0342) 50-24-74

rtic.if.ua@gmail.com

www.rtic.if.ua

ЦЕНТРИ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

вул. Січових стрільців, 15, 2-й поверх

(0342) 50-20-20

cti@il.if.ua

вул. Д. Донцова, 13

(0342) 55-63-18

zps@com.if.ua

Офіційний сайт міста Івано-Франківська:

www.mvk.if.ua

Івано-Франківськ: все про місто:

www.lvfrankivsk.if.ua

Віртуальне місто Івано-Франківськ:

www.stanislaw.in.ua

Інформаційно-розважальний портал

«Типовий Івано-Франківськ»:

www.typical.if.ua

**ТУРИСТИЧНА АСОЦІАЦІЯ
ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ**

Туристична Асоціація Івано-Франківської області
вул. Дністровська, 26,
м.Івано-Франківськ, 76018,
Україна
тел. +38 0342 720232
факс +38 0342 559156
e-mail: office@taif.org.ua
www.taif.org.ua
www.travelcarpathians.com

**ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

вул. Грушевського, 21,
м.Івано-Франківськ,
76004, Україна
тел. +38 0342 556515
факс +38 0342 556020
e-mail: mvk@mvk.if.ua
www.mvk.if.ua

Видання підготовлене за підтримки Європейського Союзу. Зміст видання є виключною відповідальністю Виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради і не може вважатись таким, що відображає позицію Європейського Союзу.